

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, FEBRUARY – VASARIO 27, 2014 • Vol. CV Nr. 23 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-26-14

ŠIAME NUMERYJE:

Neringiškieji vijo
žiemą – 4 psl.

M. Laiskonio talentu gėrėjosi
Lietuva – 12 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Vasario 16-ąją lietuviams rūpėjo ir savi vaikai, ir likimo brolių ateitis

Bostono lietuviai palaikė Ukrainos kovą už laisvę

Praėjusią savaitę visą pasaulį sukrėtė įvykiai Ukrainoje, kai milicija susirėmė su Euromaidano demonstrantais, protestuojančiais prieš Ukrainos vyriausybę. Žuvo daugiau nei 80 žmonių, sužeista apie kelis šimtus.

Bostono ukrainiečių bendruomenė vasario 22 d. suorganizavo du renginius. Vidurdienį vyko studentų organizuotas „Euromaidanas“ priešais Massachusetts State House (Masačusetso valstijos rūmus), vakare buvo aukojamos šv. Mišios žuvusiems atminti Ukrainos katalikų bažnyčioje.

Bostono lietuviai išreiškė palaikymą Ukrainos žmonėms dalyvaudami šiuose renginiuose. Studentų susirinkime buvo galima išgirsti lietuvių kalbą ir pamatyti aukštai iškeltą Monikos Bernotas pieštą plakatą „Lietuva už Ukrainą“. Kalbinti lietuviai pastebėjo, kad riaušės Ukrainoje priminė jiems Sausio 13-osios įvykius ir išsivadavimą iš Sovietų Sąjungos.

Bostono ukrainiečiai savo kalbose dėkojo lietuviams už išreikštą paramą. Kai organizatoriai paskelbė, kad Prezidentas V. Januko-

Lietuvių studentai Bostone drąsiai pasisakė už paramą Ukrainai. G. Urbonaitės nuotr.

vyčius pasitraukė iš Kijevo, žmonės uždegė žvakutes pagerbti mirusiųjų atminimą. Skaitant žuvusiųjų protestuose vardus daug kas negalėjo suvaldyti ašarų. Vakare vykusiose šv. Mi-

šiose Bostono Lietuvių Bendruomenei atstovavo jos pirmininkė Rima Girniuvienė, Regina Balčaitienė ir kiti lietuviai.

Gabrielė Urbonaitė

Maironio mokykla smagiai atšventė Lietuvos nepriklausomybę

Trumpai, smagiai ir su jaunatvišku entuziazmu Maironio mokykloje Lemonte buvo minima Nepriklausomybės šventė. Jau treči metai, kai aukštesniosios mokyklos auklėtojai kartu su savo mokiniais, ruošia Lietuvos pažinimo „stoteles“ jaunesniųjų klasių mokiniams. Sugiedojus himną, mokiniai mažesnėmis grupelėmis aplanko 5–6 stoteles, kurios pritaikomos pagal mokinių amžius. Stotelės veikia visą rytą, kol, pamainomis, jas aplanko keli šimtai mokinių. Šiame vaikų lauke žodžių žaidimai, gimtadieninio torto puošimas, lietuviški simboliai, žemėlapių dėlionė, lėktuvėliai, ir pamoka apie olimpiadoje dalyvavusių šalių pavadinimus (lietuviškai). Populiariausios stotelės tebelieka klumpių estafetė ir pilies statymas iš tuščių dėžių. Gera matyti, kad paaugliai atsakingai žiūri į vadovavimą, gražiai moko ir skatina jaunesnius, di-

„Vakare, kai tėtis grįžta, kai visa šeima namuos...“ Tikybos pratimėlis apie šeimos darnumą.

„Tegul tavo vaikai eina vien takais dorybės!“ Populiariausias žaidimas: nešti bulves avint medines klumpes.

džiuojasi savo sukauptomis žiniomis. O vaikams taip smagu žaisti žaidimus, kad jie net nepastebi, kiek daug išmoks.

Asta Čuplinskienė

„Kur gintarais nusėtas marių krantas...“ Pamokėlė apie gintarus – juos reikia surasti tarp kukurūzų ir akmenėlių, ir sušaičiuoti.

„Vėliavos iškeltos plakas!“ Aukštesniosios mokyklos mokiniai, pasipuošę lietuviškais simboliais, kartu su mokytoja Žaneta Steponavičiene pristato pilies statymo žaidimą.

Žvilės Ramašauskienės nuotraukos

Jei mes griauame tėvynę, tai griauame vien tik save. – Leonardo da Vinci

Į lietuviškas mokyklas užsienyje atkeliauja „Švari kalba – švari galva“

Jaunimas ir vėl raginamas pasitikrinti savo gimtosios kalbos žinias prie kompiuterio – prasidėjo septintasis nacionalinis moksleivių konkursas „Švari kalba – švari galva“.

Šiomet konkursas dalyvius pasitinka atsinaujinęs. Prakalbinti kompiuterį lietuviškai kviečiami ne tik Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų 6–10 klasių moksleiviai, bet ir užsienio šalyse lietuviškas mokyklas lankantys jaunuoliai. Norintys dalyvauti konkurse turi iki kovo 7 dienos registruotis interneto svetainėje www.lituanika.lt.

„Jau ne vienus metus tiek įvairios Lietuvos institucijos, tiek visuomenės autoritetai kalba apie tai, kad prastėja jaunosios kartos raštingumas. Užsienio mokyklose situacija kiek kitokia, mat lietuviškų mokyklų, esančių ne Lietuvos teritorijoje, pagrindinis tikslas – kad vaikai nesiliautų kalbėję savo senelių, prosenelių kalba, kad gebėtų gyvąją tradiciją perduoti ateities kartoms. Savaimė suprantama, tarpusavyje jie, kaip ir visi jaunuoliai, bendrauja trumpiniais, kalba šiuolaikiniu folkloru, tačiau geba vartoti taisyklingai ir tokią archajišką kalbą. Labai džiaugiuosi tuo, jog, gyvendami ir mokydamiesi Vokietijoje, lietuvių vaikai gali laikyti lietuvių kalbos abitūros egzaminą. Baigę mokyklą, jie išsibarsto po visą pasaulį, kai kurie grįžta į Lietuvą. Tačiau savos kalbos mokėjimas išlieka, kaip sakė vienas klasikas, ‘iki pačių kaulų smegenų’”, – apie savo auklėtinių požiūrį į gimtąją kalbą pasakojo Vokietijoje veikiančios Vasario 16-osios gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Birutė Augustanavičiūtė.

Pasak pedagogės, galimybė dalyvauti konkurse „Švari kalba – švari galva“ gimnazistams leis dar labiau priartėti prie savo tautinio identiteto, pajusti kalbą būtent tokia, kokią ją vartoja bendraamžiai Lietuvos mokyklose.

„Mintis pakviesti pademonstruoti savo lietuvių kalbos žinias bei gebėjimą jas pritaikyti kasdienybėje užsienyje gyvenančius lietuvių moksleivius nebuvo spontaniška. Jau kuris laikas brandinome šią idėją, mat vis sulaukdavome laiškų su tokiu pageidavimu iš pačių užsienio mokyklų. Be to, pats konkurso principas – užduočių atlikimas nuotoliniu būdu – leido neriboti jo geografijos”, – teigė konkurso „Švari kalba – švari galva“ sumanytojos Europoje pirmaujančios kalbinių technologijų įmonės „Tilde IT“ direktorė Renata Špukienė. Anot jos, konkursas „Švari kalba – švari galva“ iš kitų lietuviškumą tarp moksleivių skatinančių renginių išsiskiria tuo, kad jo užduotis patogų atlikti absoliučiai visiems vaikams, nepriklausomai nuo to, kurioje pasaulio vietoje šie gyventų, – tereikia tik kompiuterio ir interneto ryšio. „Konkursas šiomet, kaip ir ankstesniais metais, tradiciškai vyks dviem etapais. Užduotys bus atliekamos specialiai konkursui sukurtoje svetainėje www.lituanika.lt. Jas atliekant bus galima naudotis visais virtualiais šaltiniais, taip pat programine įranga ‘Tildės Biuras’. Ji turėtų ypač pasitarnauti tiek konkurso dalyviams, tiek visiems besimokantiems lietuvių kalbos ir norintiems ją vartoti taisyklingai. ‘Tildės Biure’ yra įvairių sričių žodynai, rašybos tikrintuvas, vienintelis pasau-

lyje lietuvių kalbos gramatikos tikrintuvas”, – tvirtino R. Špukienė. Pašnekovė atkreipė dėmesį, jog gramatikos tikrintuvus, kurie tikrina ne tik tai, ar žodžiai parašyti taisyklingai, bet ir visą sakinį, linksnių vartojimą, pasaulyje turi sukūrusios vos keliolika kalbų, iš jų beveik visos didžiosios. Iš mažųjų pasaulio kalbų tokius skaitmeninius kalbinius įrankius turi tik kelios, mes esame vieni iš jų. „Moksleiviai labai greitai išmoka naudotis naujovėmis. Siekiame, kad patrauklios lietuvių kalbos technologijos kaip įmanoma labiau motyvuotų mūsų jaunimą mokytis, kad jiems padėtų visapusiškai ir plečiant žodyną, ir rašant tekstus, ir mokantis gramatinių formų ar taisyklių”, – teigė R. Špukienė.

Pasak konkurso organizatorių – „Tilde IT“, Švietimo ir mokslo ministerijos bei Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, – nors per septynerius metus renginio platinamu lietuviybės virusu jau užsikrėtė kelios dešimtys tūkstančių moksleivių, pagunda dirbant kompiuteriu, rašant trumpasias žinutes ar elektroninius laiškus vartoti ne lietuviškus rašmenis bei taisyklingą gimtąją kalbą, o įvairiausius trumpinius, darinius, svetimus ženklus staiga nedingsta. Tai ypač svari priežastis konkursui gyvuoti toliau, keisti jaunimo požiūrį, kad lietuvių kalba yra nepatogi kasdieniam darbui informacinėmis technologijomis.

Bernardinai.lt

Čikagos lietuviai vėlai naktį rašė Nacionalinį diktantą

Gilią vasario 22 dienos naktį – 3 val. (11 val. r. Lietuvos laiku) – 19 ryžtingų Čikagos lietuvių kalbos mylėtojų susirinko dalyvauti septintajame Nacionalinio diktanto konkurse, kuriame varžėsi dėl raštingiausio Čikagos bei užsienio lietuvio vardo. Geriausiai Čikagoje diktantą parašiusiam įmonei „Goodwill Financial” dovanos vardinį parkerį, o visus kitus dalyvius apdovanos suvenyrinėmis dovanomis.

Šiais metais Čikagos apylinkėse diktantą rašyti buvo galima net dviejose vietose: Gedimino lituanistinėje mokykloje (Mundelein) bei Maironio lituanistinėje mokykloje (Lemont). LR generalinis konsulas Čikagoje nuoširdžiai dėkingas rašymą padėjusioms surengti Violetai Rutkauskienei (JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan-Lake County apylinkė) bei Godai Misiūnienei (Maironio lituanistinė mokykla).

Diktanto tekstas paskelbtas svetainėse www.diktantas.lt, www.vlkk.lt ir DELFI.

Nuotraukose – septintojo nacionalinio diktanto rašymo akimirkos.

LR gen. konsulato Čikagoje
nuotr. ir info

JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan-Lake County apylinkėje susikaupę lietuvių kalbos puoselėtojai.

Maironio mokykloje susirinko gausus būrys rašančiųjų diktantą.

„Draugo” prenumeratoriai gali skaityti „Draugą” internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in” bei slaptažodį.

**Skaitykite
„Draugą” greičiau!**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Vasario 21-ąją Eltos konferencijų salėje buvo pompastiškai pranešta, jog susibūrė iniciatyvinė grupė, kviečianti tautą į dar vieną referendumą – ar Lietuvai pravartu turėti litą? Šio referendumo organizatoriai – tie patys arba beveik tie patys, kurie rinko parašus referendumui dėl žemės ūkio paskirties žemės nepardavimo užsieniečiams. Tai reiškia, jog lietuviai per pastaruosius keletus metus turės dar vieną referendumą.

Pirmasis klausė, ar mums reikalinga nauja atominė jėgainė, antrasis – ar leisime lietuviškąją žemę įsigyti Europos Sąjungos piliečiams, trečiasis – ar pravartu būtent dabar įsivesti eurą?

Ar tikrai Lietuva reikia šių referendumų? Panašu, jog Lietuva stumiama į referendumų chaosą. Klostosi pavojinga padėtis. Valstybės likimui neabejingos visuomenės dėmesys telkiamas į temas, kurias būtina aptarti, bet kurių nederėtų gvildinti būtent referendumuose. Dauguma iš mūsų tiesiog tų temų... deramai neišmanome, kad galėtume drąsiai balsuoti „TAIP“ arba „NE“. Nejaugi neaišku, jog atominė energetika – per daug painus ir sudėtingas galvosūkis, kad atsakymų į jį ieškotume visi, tiek turintys aukštąjį išsilavinimą, tiek jo neturintys?

Ironiškai kalbant, net ir atominės energetikos priešininko parlamentaro Lino Balsio žinių čia per maža, nors jis ir mano šiuos dalykus giliai išanalizavęs. Beje, galima pasakyti ne vien ironiškai, bet ir piktai – ar padoru reikalauti atsakymų iš mūsų, dauguma iš kurių nežinome ir negalime žinoti, naudinga ar pavojinga statyti naują AE? Referendumų iniciatoriai siekia atgaivinti liūdnai pagarsėjusį principą, girdi, valstybiškai svarbius nutarimus priimti pajėgi kiekviena virėja?

Diskusijos dėl žemės pardavimo ir lito ateities – tokios pat sudėtingos kaip dėl naujosios atominės jėgainės statybų. Visur – būtinos gilios ekonominės, politinės, filosofinės žinios. Žinoma, žvelgiant iš šalies, litas mums labiau tinka nei euras. Bet jei pasirinkome draugais ES, tai omenyje privalome turėti ir ES veikimo principus.

Dėl kiekvieno menkniekio referendumus šaukianti Šveicarija negali mums tapti pilnaverčiu pavyzdžiu, nes jos geopolitinė padėtis – žymiai palankesnė. Šveicarijos kaimynai – žymiai draugiškesni, padoresni, patikimesni. Mums mažiau pasisekė nei Šveicarijai. Turime bjaurių kaimynų, kurie tebesvajoja mus pavergti.

Įtakoti mūsų gyvenimą bjaurieji kaimynai stengiasi įvairiausiomis priemonėmis – per televizijas, ekonominius karus, propagandines akcijas, sleisdami dezinformacijas... Taip pat – ir referendumų metu. Nejaugi tikime, esą Rusija nėra nesvarsto, kaip derėtų pasinaudoti staiga kilusiu lietuvių noru rengti referendumus?

Tad pildosi niūriosios žurnalo „Valstybė“ redaktoriaus Eduardo Eigirdo prognozės: „Visi referendumai, apie kuriuos diskutuojame pastaraisiais metais, trukdo Lietuvai labiau integruotis į Europos Sąjungą“. O Kremlui – miela ir džiugu, kai „lietuviai Europos Sąjungai rodo špygas“.

Tiesa, staiga kilusi lietuvių meilė referendumams turi vieną pozityvią pusę. Lietuvių noras vieną po kito kepti referendumus tarsi blynus rimtai išgąsdino su visuomenės nuomone skaitytis atpratusią Lietuvos valdžią. Tai – pelnytas antausis Lietuvos valdžiai, kuri dvidešimt metų įžūliai ignoravo tautos nuomonę. Visos Lietuvos valdžios, įskaitant ir dešiniuosius, ir kairiuosius, ir liberalus, iš aukšto žvelgė į mūsų, mirtingųjų, prašymus, pastabas, pasiūlymus, vargus. Tad mūsų valdžia nusipelnė šio antausio. O gal net ir kelių antausių iš karto.

Šio antausio nusipelnė ir prof. Vytautas Landsbergis. Viena vertus, profesorius teisus, sakydamas, jog žemės pardavimas ES piliečiams nėra Lietuvai pavojingas žingsnis. Kita vertus, ką prasmingo prof. V. Landsbergis nuveikė, besirūpindamas, kad Lietuvoje nesusiklostytų ši dvipasmis padėtis? Profesorius – ne visagalis. Bet turint tokius milžiniškus europarlamentaro galimybes buvo galima nuveikti žymiai daugiau.

Politologas Kęstutis Girnius visiškai teisus, tinklalapyje Delfi.lt sakydamas, jog „jei referendumo rėmėjams pasisektų įtikinti gyventojus palaikyti jų idėją, jie galės būti dėkingi tam arogantiškam, su panieka į paprastus žmonės žiūrinčiam

Referendumai užgoš tikruosius pavojus

GINTARAS VISOCKAS

politiniam elitui, kuris nenori susitaikyti su mintimi, jog demokratijoje eilinio žmogaus balsas turi būti ne tik girdimas, bet ir gerbiamas”.

Politologas K. Girnius teisus ir tuomet, kai pastebi: „Niekas nedraudžia referendumo oponentams protingai elgtis ir pagarbiai kalbėtis su žemės pardavimo priešininkais. Bet kuo ilgiau referendumo rėmėjai bus niekinami, tuo daugiau jie bus palaijami”.

Lietuva turi temų, kurias išties reikėtų aptarti jei ne referendumuose prie balsadėžių, tai bent jau konferencijų salėse diskusijoms sušaukiant pačio aukščiausio lygio specialistus. Kad ir dėl Europos Sąjungos ateities. Kur krypsta šis darinys, su kuriuo siejame Lietuvos ateitį? Ar, beieškant pačios moderniausios autostrados, nesirenkami šunkeliai ir vieškeliai? Ar ES neišsikvėpė, ar ES nepradeda merdėti? Kaip Lietuva, neneigiant ES privalumų, galėtų paprotinti nuo realybės kai kada atitrūkstančius Briuselio ir Strasbūro biurokratus?

Štai praėjusią savaitę „Lietuvos ryto“ televizijos laidoje „Šamokslo teorija“ (vedėjas – Arnas Kliučka) pastebėta, jog ES sugeba ryžtingiau reaguoti tik tuomet, kai kyla tikras ar menamas pavojus seksualinėms mažumoms. O kai iškyla tokios dilemos, kaip kruvini susirėmimai Ukrainos sostinėje, – Briuselio ir Strasbūro politikai bejėgiškai skėsčioja

Mūsų demagogai ir primityvieji patriotai, dieną naktį žaisdami Rusijos korta, padarė Rusijai didžiausią įmanomą paslaugą – beviltiškai diskreditavo nacionaliniam saugumui gyvybiškai svarbią temą.

rankomis. Tiksliau tariant, ne tiek beviltiškai gūčioja pečiais, kiek baugščiai ir pataikūniškai dairosi Kremliaus pusėn, ką gi pasakys ponas Vladimiras Putinas. O Kremliaus valdovas, žinoma, nepatenkintas Ukrainos judėjimu į Vakarus, tad, ES, baimindamasi kiekvieno Rusijos susiraukimo, puola rašyti jokios realios įtakos neturinčius pareiškimus.

Žinoma, „Šamokslo teorijoje“ tyčia ar netyčia pamiršta pabrėžti, jog ES dažnųsyk ir negali elgtis griežčiau, operatyviau, drąsiau, nes sudaryta iš kelių dešimčių skirtingų darinių. Bepigu Rusijai, kuriai nereikia derinti savo sprendimų su keliomis dešimtimis lygiaverčių partnerių. Bepigu Amerikai, kuri visa galva aukštesnė už savo sąjungininkus. O Briuselio ir Strasbūro biurokratams tenka derinti mažų mažiausiai keliolika ne visuomet ir ne visur sutampančių nuomonių.

Todėl ES, turėdama tiek daug narių, ir stipri, ir tuo pačiu, – silpnučikė. Tas ES silpnumas – pavojingas mums, Baltijos valstybėms. Labai pavojingas. Apie vieną iš silpnųjų ES pusių neseniai prabilo JAV analitikų centro Hudson Institute bendradarbis, solidarumo su Maidanu komiteto Rusijoje organizatorius Andrėjus Piontkovskis. Jo prognozės – liūdnos. Duodamas interviu delfi.lt politikos apžvalgininkui Vladimirui Laučiui jis pastebėjo: „Jei ES ‘suvirškins’ ir Rusijos agresiją Ukrainoje bei taps ‘dvišalio tarpininkavimo’ bendrininke, ‘pašventindama’ V. Putino veiksmus Ukrainoje, kaip kadaise Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy ‘pašventino’ V. Putino agresiją prieš Tbilisį, tai kitas taikinyš bus Baltijos valstybės. Jei ES gali atsitraukti dukart, tai atsitrauks ir trečia kart”.

Greičiausiai taip ir atsitiks – ES atsitrauks ir trečią sykį, ir ketvirtą sykį... Trauksis tol, kol to

reikės V. Putinui. Vargu ar ES deramai parems permainas Ukrainoje ir tuo pačiu neleis Rusijai atplėsti rytinės Ukrainos dalies. Bent jau Gruzijos atveju ES pasielgė gėdingai, išdavikiškai. Prisiminkime kandžius rusų apžvalgininkės Julijos Latynos komentarus, kadaise duotus RTVi televizijos laidai „Osoboje mnenije”. Ši visuomet puikiai informuota Rusijos apžvalgininkė šaipėsi iš ES ekspertų išvadų, kas gi pirma-sis pradėjo šaudyti – gruzinų ar rusų kariai.

J. Latynos pasipiktinimas europietišku neprincipingumu buvo pagrįstas. Vienoje europiečių ataskaitos dalyje buvo rašoma, kad pirmieji kraują praliejo gruzinai, kitoje – rusai. Taigi ES komisija tesugebėjo sukurpti tik tokį variantą, kuris tiktų ir savo teritorinį vientisumą gynusiai Gruzijai, ir imperinės užmačias puoselėjančiai Rusijai. Tad ES anuomet pasielgė tarsi politinė pasidavėlė.

Žodžiu, ES turi milžiniškus atlyginimus ir milžiniškas socialines garantijas, bet neturi iškilių, įtakingų, principingų politikų, su kurių nuomone skaitytųsi ne vien tik Baltijos valstybės, bet ir Rusijos vadovybė. Juk Nicolas Sarkozy ir Angela Merkel negali pasigirti turį tokią politinę įtaką, kokią kadaise turėjo Winston Churchill, Margaret Thatcher ar Charles de Gaullie.

Tad gal europietišką silpnumą dabar kompensuos JAV tvirtumas ir principingumas? Deja, Amerikos dėmesys nūnai sutelktos į Aziją. Amerikos politikos žinovai tvirtina, esą toks „prioritetų perkrovimas” dar nereikia, kad oficialusis Washingtonas pamiršo Rytų Europos bėdas. Tačiau kiekvienam aišku, kad net tokia galinga valstybė kaip Amerika nepajėgi vienu metu aprėpti tiek daug skirtingų politinių vektorių. Viena iš įtakingiausių JAV prezidento administracijos atstovių Victorija Nuland tvirtina „IQ” žurnalo žurnalistui Tomui Janeilūnui, esą „mes norime būti stiprūs abiejose pasaulio pusėse. Būtent taip europiečiai turėtų vertinti JAV posūkį”.

Bet norėti ir galėti – ne tas pats. Norai ne visuomet sutampa su galimybėmis.

Juolab kad analitikas A. Piontkovskis tinklalapyje Delfi.lt apžvalgininkui V. Laučiui į klausimą, galbūt ES galų gale susiprotės nebepataikauti Rusijai ir glaudžiau bendradarbiaus su JAV”, atsakė labai pesimistiškai.

„Tokių prielaidų nematau nė pačiose JAV. Barack Obama gėdingai nusileido V. Putinui Sirijoje. Apskritai, manau, kol B. Obama yra valdžioje, jokių ryžtingų permainų JAV politikoje nebus. Taigi ES neturi net stimulo – JAV spaudimo – savo bestuberei politikai keisti: B. Obama administracija, kad ir kaip keiktųsi Victoria Nuland, tokio spaudimo nedarys”, – tvirtino analitikas A. Piontkovskis.

Čia labai tinka prisiminti filosofo Vytauto Radžvilo straipsnį „Rusijos korta” (internetinis leidinys Pro Patria). Filosofas pastebi, jog „nors Rusijos Federacija, kaip, beje, ir prieškariniu Tarybų Sąjunga, formaliai pripažįsta Lietuvos Respubliką nepriklausoma valstybe, praktiškai esame traktuojami kaip laikinai prarasta teritorija, kurią buvo ir apžvelgiamoje ateityje bus siekiama susigrąžinti visomis įmanomomis priemonėmis”.

Todėl nėra jokių iliuzijų: geopolitinė grėsmė Lietuvai tebėra didelė, o ją ignoruoti būtų nusikalimas.

Tačiau filosofas V. Radžvilas taip pat pabrėžia, kad apie šią grėsmę nebūtina klykti kiekvieną dieną nuo aušrų iki sutemų. Deja, mūsų demagogai ir primityvieji patriotai, dieną naktį žaisdami Rusijos korta, padarė Rusijai didžiausią įmanomą paslaugą – beviltiškai diskreditavo nacionaliniam saugumui gyvybiškai svarbią temą. Net racionaliausi ir pagrįsčiausi argumentai dėl visiškai realių Rusijos keliamų grėsmių nūnai pradėti laikyti kone psichinės ligos, dažniausiai vadinamos „rusofobija”, apraiškomis.

Taigi Lietuva nesistengia išsiaiškinti, kaip Rusija ruošiasi diskredituoti Lietuvos pareigūnus ir ypač Prezidentę Dalią Grybauskaitę. Lietuvai labiau rūpi, kas drįso visuomenei pranešti apie egzistuojančius rusiškų pavojus. Dar Lietuvai rūpi kuo ilgiau išsaugoti piniginių vienetą litą, nors mūsų politinė ir ekonominė gerovė iš tiesų priklauso nuo visai kitų aplinkybių.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Neringiškiei linksmiai vijo žiemą iš kiemo

Mažieji džiaugėsi sniegu. Nuo kalniuko lekia Nina Jankauskaitė su Gabija.

Rūta Strazdytė kartu su kitais entuziastais kepė blynus, vyniojo, kimšo įdarą ir didino blynų kalną.

Ninos Jankauskaitės archyvo nuotr.

Kai diena iš dienos šaltis rausvina skruostus ir sniego pusnys vis didėja ir didėja, pats laikas sušukti: „Žiema, žiema. Bėk iš kiemo!“

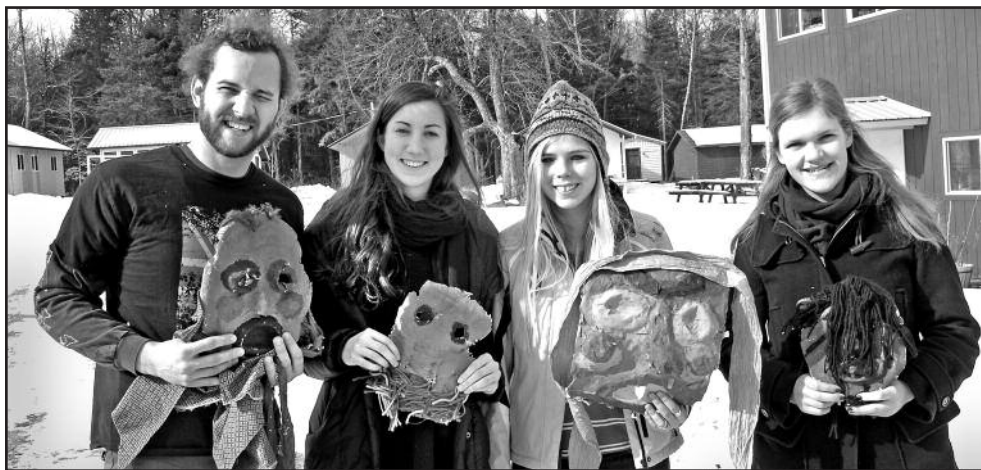
„Žiemos šventė“, paramos „Neringos“ stovyklai renginys vyko jau trečią kartą. Prieš porą metų, 2012 m. žiemą, „Neringos“ administracijos bei Vidos ir Lukio Strazdžių iniciatyva buvo surengta pirmoji „Žiemos šventė“. 2011 m. Vermonto valstijoje praūžęs uraganas „Irene“ nunešė „Neringos“ tiltą ir padarė kitų nuostolių stovyklai, sutrukdžiusių visiems suvažiuoti į kasmetinę rudens iškylą. Visiems labai norėjosi susitikti „Neringoje“, o svarbiausia, – paremti stovyklą. Įprastai „Neringoje“ mes susitinkame vasarą, rudenį, bet juk – galime ir gilią žiemą. Žiemą „Neringa“ irgi išpūdinga.

Kiekvieną kartą „Žiemos šventei“ ieškome tam tikro įkvėpimo. Šiais metais nusprendėme ne tik pasidžiaugti nuostabią gamta ir draugų bendryste, dvasiniu atsinaujinimu, bet ir švęsti Užgavėnės. Tos kelios dienos pralėkė nepastebimai!

Tad kepėme blynus – daug ir įvairių rūšių. Ir vėliaus kėlėme, ir mankštą darėme, ir džiaugėmės Dievu bei jo malonėmis. Buvome dėkingi visiems draugams, Putnamo seselėms ir „Neringos“ rėmėjams, kad iki šiol turime šią nepaprastą vietą. Apžiūrėjome naujai statomus tris stovyklautojų namelius bei kunigo namelį. Grožėjomės baltu sniego patalu, kuris buvo užklojęs prūdą (taip mes jį vadiname iki šiol!), apglėbęs eglių šakas bei nubalsvinęs vingiuotą „Neringos“ kelią.

Didelis būrys pagalbininkų, Reginald Jagminas maišant blynų tešlą, ritmingai dainavo: „Musė maišė, musė maišė, uodas vandens nešė, saulė virė, saulė virė, mėnesėlis kepė...“ Rima, Dalia, Monika, Jessica, Gabrielė, Vilija, Rūta, Vida, Nina blynus kepė, vyniojo, kimšo įdarą ir didino blynų kalną.

Mūsų mažieji neringiškiei ypač džiaugėsi sniegu, malonių oru, saulės spinduliais, kūrė gražius meno darbelius, kai kurie vyresnieji gamino Užgavėnių kaukes. Kad geriau suprastume Užgavėnių tradicijas, pažiūrėjome

Persirengėliai su baugiomis kaukėmis vijo žiemą iš kiemo. Iš kairės: Aistis Juška, Jessica Zikaras, Rūta Strazdytė ir filmo „Plaukikė“ režisierė Gabrielė Urbonaitė.

Danos Vainauskienės nuotraukos.

filmą apie Užgavėnių šventimą Lietuvoje. Besikalbėdami prie židinio, mintimis nuskrudome į vasarą vyksiančią Dainų šventę Lietuvoje. Daug mūsų draugų, šeimų, jaunimo ruošiasi šioje šventėje dalyvauti. Nepaprastai patiko dokumentinis dainų švenčių tradicijas pristatantis filmas „2014 Dainų šventė. Čia – mano namai“. Buvo išpūdinga sniegui sningant čia, Vermonte, persikelti į dainuojančią Lietuvą.

Po nuostabios lietuviškos vakarienės, armonikai grojant ir tarškalams tarštant, keliavome prie laužo. Aistis paruošė puikų ir kaitrų laužą, kuris tikrai turėjo padėti žemei pabusti. Žinoma, ir patys šokome, žaidėme lietuvių liaudies žaidimus, dainavome, traukėme virvę ir visaip kitaip bučinome žemę.

Prie laužo atsiradęs Lašininis dar bandė sustabdyti Kanapinio populiarumą, vis vaišinosi pyragais, kalbėjo apie miegą, poilsį, riebią maistą, tačiau Kanapinis šiems įkalbinėjimams nepasidavė ir po galingos kovos garbingai Lašininį nugalėjo.

Sugrįžę į salę susipažinome su Emerson koledžo studentės, kino režisierės Gabrielės Urbonaitės kūryba, pažiūrėjome jos filmą „Plaukikė“, kuris 2013 m. Lietuvos kino akademijos buvo apdovanotas „Sidabrine gerve“. Gabrielė išsamiai atsakė į jaunimo klausimus, buvo įdomu išgirsti apie jaunos kūrėjos ateities kūrybinius planus.

Na, o sekmadienį įsitikinome, kad neveltui padirbėjome: varvekliai ilgėjo, sniegas tirpo ir jau jautėme, kad ateina laukiamas pavasaris. Kai ima busti gamta, „Neringa“ pradeda laukti stovyklautojų. Rėmėjų dėka yra ruošiamos vasaros stovyklų programos, kurios lavina bei turtina mūsų vaikus, jaunimą, šeimas. Daugiau informacijos apie kitus „Neringos“ renginius galima rasti: www.neringa.org.

Šį kartą telieka dar kartą garsiai sušukti: „Žiema, žiema, bėk iš kiemo!“

Papasakojo
Žiema Pavasaris

Turizmo parodoje New Yorke bus pristatoma Lietuva

Turizmo paroda „The New York Times Travel Show“ vyks vasario 28 d. – kovo 1 d. Jacob K. Javits parodų centre New Yorke. Lietuvos konsulas kviečia visus aplankyti Lietuvos stendą, atsivesti draugus ir paraginti juos apsilankyti Lietuvoje. Šiais metais vyks net keturi kultūriniai bei kulinariniai pasirodymai.

Žinomas lietuvių kilmės New Yorko kulinarijos meistras Michael Laiskonis rodys kaip pasigaminti cepelinų ir spurgų, jų bus galima paragauti ir gauti receptų. Kulinarinis pristatymas vyks „Taste of the World“ scenoje.

Europos scenoje dainuos New Jersey vaikų choras „Varpelis“, koncertuos vaikų folkloro grupė „Spindulėlis“, šoks folkloro grupė „Viesulas“.

Norintys apsilankyti parodoje nemokamai, galite registruotis internetu: <http://tinyurl.com/mxc67dg> (įrašykite nuolaidų kodą (discount code) – BAL-TICS. Bilietas galios vieną dieną (kovo 1 d. arba kovo 2 d.). Vaikai iki 18 metų amžiaus įleidžiami nemokamai, todėl jiems registruotis nereikia. Nemokamų bilietų kiekis ribotas. Daugiau informacijos: www.nytravelshow.com.

LR gen. konsulato New Yorke info

Vasario 16-osios minėjimas Lemonte

„Grandies“ šokėjai.

D. Kavaliauskienės nuotraukos

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Šis garbingos tautos šventės paminėjimas prasidėjo šv. Mišiomis Palaimintojo J. Matulaičio koplyčioje. Šv. Mišias atnašavo naujas parapijos kapelionas Algirdas Baniulis. Lietuvos skautų sąjungos išeivijoje atstovai iškilmingai įnešė Lietuvos, JAV ir skautiškas vėliavas. Šv. Mišių skaitinius skaitė Lemonto LB pirmininkė Violeta Valaitytė ir Janina Prialgauskienė. Šv. Mišių aukas nešė tautiniais drabužiais pasipuošusios Svajonė Kerelytė ir Genutė Treinienė. Misijos choras ypatingai gražiai giedojo, tartum jų balsai kilo per bažnyčios skliautus į patį dangų. Chorvedės Jūratės Grabliauskienės kruopščiai parinktos visos giesmės buvo pritaikytos šiai šventei.

Po šv. Mišių visi rinkosi į Fondo salę, kuri buvo pilnutėlė. Dalyvių laukė puikios vaišės – skanios užkandėlės, saldumynai, kava. Šventišką nuotaiką kūrė bigbendo „Gintaras“ grojami maršai.

Vasario 16-ajai skirtą minėjimą pradėjo Lemonto LB valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė. Padėkojusi susirinkusiems, pasveikinusį visus su garbinga 96-ųjų metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktimi, ji priminė, kad šiandien Lietuvos laisvės varpas gaudžia ir neeisime jam nutilti. Po to buvo įneštos vėliavos.

JAV ir Lietuvos himnus sugiedojo solistė Praurimė Ragienė, pritariant bigbendui „Gintaras“.

Tylos minute ir atsistojimu buvo pagerbtas už Lietuvos laisvę žuvusiųjų atminimas. Invokaciją sukalbėjo kapelionas Algirdas Baniulis. Jis prašė Dievo palaimos Lietuvai ir visai tautai.

Toliau programą vedė JAV LB Lemonto apylinkės valdybos vicepirmininkė Svajonė Kerelytė. Vasario 16-osios nepriklausomybės paskelbimo ir Kovo 11-osios valstybės atkūrimo aktus perskaitė Maironio lituanistinės mokyklos mokinės Maja Chiapetta ir Nerija Čiuplinskaitė. 1918 metais vasario 16 d. net 20 Lietuvos vyrų padėjo svarbiausią savo gyvenime parašą. Tas parašas ir toliau vedė visą Lietuvos tautą nenurimti ir kovoti už savo kraštą, kovoti už jos laisvę ir dabar jų įkvėpimo dėka Lietuva jau laisva 24-erius metus.

Tarp garbingų svečių buvo Lemonto savivaldybės narys Paul Chialdikas ir Čikagos administracijos (Maria Pappas raštinė) atstovė Mariyana T.

Spyropoulos, kurie pasveikino visus dalyvaujančius šiame garbingame minėjime, pagyrė mūsų siekius išlaikyti etninę kultūrą, kalbą ir išlikti dorais JAV piliečiais.

Raštu sveikinimus atsiuntė Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Latvių Bendruomenės atstovas Ilmars Bergmanis.

Lietuvių Fondo pirmininkas Marius Kasniūnas įteikė paramos apdovanojimus Maironio ir „Rasos“ lituanistinėms mokykloms.

Svajonė Kerelytė pristatė šio minėjimo prelegentą dr. Augustiną Idzelį.

Dr. A. Idzelis savo pranešime „Pamiršti Lietuvos herojai“ iškėlė tris Lietuvos herojus: žurnalistą Antaną Valiukėną, majorą Vytautą Bulvičių ir Juozą Rudoką, kurie savo gyvenimą skyrė Lietuvai. Visas pranešimas buvo įdomus, paremtas dar nežinomais faktais. Kalba buvo ilga, bet gerai paruošta, tad ir įdomu buvo klausytis. Jos esmė didvyriais tampa tie, kurie neša atsakomybę už savo šalį. Tėvynės gynėjai, herojai, jos gerovės ir kultūros

Agnė Giedraitytė

kūrėjai yra švyturiai, kurie mums primena, kad kiekvienas esame atsakingas už Lietuvą, kad ir kur bebūtume, kad ir kur gyventume.

Išnešus vėliavas, prasidėjo meninė dalis, kuri buvo trumpa, bet turininga.

Maironio šeštadieninės lietuviškos mokyklos mokinė Agnė Giedraitytė padainavo kelias lietuviškas daineles. Ji – tarptautinio konkurso „American Protege“ laimėtoja, o mums – Lietuvos lakštingala.

Maironio mokyklos mokiniai puikiai padeklamavo eilėraščių pyne, o

tautinių šokių ansamblio „Grandis“ vaikų ir jaunių grupės pašoko kelis šokius. Šioms grupėms vadovauja Rima Polikaitytė-Birutienė.

Pasibaigus programai buvo pasveikintas buvęs Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza ir JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė, šventusieji savo gimtadienius. Dalyviai atsistoję sugiedojo jiems „Ilgiausių metų“.

Padėka Lemonto JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkei Violetai Valaitytei už puikiai suorganizuotą Vasario 16-osios minėjimą, Svajonei Kerelytei – už gražų programos vedimą, programos atlikėjams už puikius maršus ir dainas, o visiems už tai, kad

Augustinas Idzelis

Pamiršti tautos herojai

Pranešimas skaitytas Vasario 16-osios minėjime Lemonte

Prieš devyniasdešimt šešerius metus Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Nepriklausomybės paskelbimas buvo pirmas žingsnis. Reikėjo ne tik kurti valstybę, bet ir ją ginti. Prasidėjo kovos dėl laisvės su bolševikais, bermontininkais ir lenkais.

Nepriklausomybės laikotarpis buvo trumpas – tik dvidešimt dveji metai. Bet per tą trumpą laikotarpį užaugo ir subrendo eilė patriotinių kartų.

Lietuva buvo žemės ūkio kraštas, ir žemės reforma davė Lietuvai tvirtą socialinį ir ekonominį pamatą.

Buvo sukurta švietimo sistema, kuri padėjo ugdyti tautiškai susitelkusią jaunimo kartą.

Kaunas, valstybės laikinoji sostinė, buvo transformuota iš rusų imperijos pasienio gyvenvietės į modernišką Europos miestą su nuostabiais art deco architektūriniais šedevrais.

Tautinės mažumos Lietuvoje klestėjo ir ypatingai tvirtai ekonomiškai laikėsi.

Viešas intelektualinis ir kultūrinis gyvenimas buvo veiklus, įdomus ir dinamiškas.

Viskas baigėsi 1940 metų birželio 15 dieną. Raudonoji armija peržengė Lietuvos sieną ir kraštas buvo okupuotas. Po 17 dienų, liepos 21-ąją, marionetinis Liaudies seimas paskelbė, kad Lietuva dabar yra Sovietinė Socialistinė Respublika. Po dviejų savaičių, okupuota Lietuva buvo įjungta į Sovietų Sąjungą.

Globalinių istorijos įvykių raida ir Lietuvos geografinė padėtis nulėmė tautos ir valstybės likimą. Lietuvos nepriklausomybė užgimė tuo metu, kai karas ir revoliucijos sunaikino esamas imperijas. Lietuvos nepriklausomybė buvo užgniauzta, kai Stalinas ir Hitleris 1939 metais padalino Rytų Europą ir atidarė duris Antrajam pasauliniam karui.

Krašto okupacijai dialektinis atkirtis yra rezistencija. Lietuvoje rezistencija prasidėjo nuo pirmų savaičių. Iš pradžių ji buvo spontaniška, vėliau organizuota. Pirmas organizuotos rezistencijos reiškinys buvo Vėlinių demonstracija 1940 metais Kaune. Į Kauno miesto kapines susirinko maždaug 5,000 žmonių. Vienas iš demonstracijos organizatorių Pilypas Narutis, taip rašo: „Tai ir buvo pirmoji masinė vieningo Lietuvos pogrindžio apraiška Kaune – susitikimas su okupantu.“

Rezistencijos kulminacijos taškas buvo birželio 22 dienos sukilimas. Birželio 23 dieną, pirmadienį, sukilėliai užėmė Kauno radijo stotį ir paskelbė kraštui ir visam pasauliui apie Lietuvos Laikiniosios vyriausybės (LLV) sukūrimą, kurios tikslas buvo atstatyti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Žiūrint į rezistenciją, sukilimą ir Laikiniosios vyriausybės darbą, tam tikrų asmenų vardai ir jų veikla yra mums gerai žinomi. Turiu omenyje Juozą Brazaitį, Adolfą Damušį, Leoną Prapuolenį, Kazį Ambrozaitį ir Pilypą Narutį. Pastarieji du dar yra tarp mūsų. Tačiau yra visa eilė herojų, kurių didvyriški darbai yra mažai žinomi ar visiškai užmiršti ne tik išeivijoje, bet ir pačioje Lietuvoje.

Nukelta į 7 psl.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Kviečiame apsilankyti mitiniame pasaulyje

Kristos Augiutės (Augius) Meno Paroda

2014 03 02 - 2014 03 23

Dailės muziejuje 2014 m. kovo 2 d.
Pasaulio lietuvių centre atidarymas
Lemont, IL 12:30 v.p.p.

Rengia Vydūno jaunimo fondas

630/243-0865 vyduno.fondas@sbcglobal.net
Auka - 15 dol. • pabendravimas su dailininke • vaišės
www.kristaaugius.com

1952 metų kovo mėnesį Akademinio skautų sąjungos nariai įkūrė Vydūno jaunimo fondą. Šiais metais Vydūno jaunimo fondas švenčia savo 62-ąjį gimtadienį. Dosnių rėmėjų ir bendradarbių dėka fondas teikia stipendijas Lietuvos skautų sąjungos bei Lietuvos studijuojančiam jaunimui, remia mokslinio ir skautiško pobūdžio knygų spausdinimą, vadovų lavinimą, skelbia konkursus, skatinančius jaunimo kūrybinumą bei remia kitus projektus.

Naujausias fondo projektas – jaunos dailininkės meno paroda. Šių metų kovo 2 d. 12:30 val. p. p., Dailės muziejuje (PLC, Lemont, IL) Čikagos tuntų ruošiamos Kaziuko mugės metu, vyks vyresnės skautės Kristos Augiutės meno parodos „Efemeriskai Nežemiškai“ atidarymas. Sesė Krista, gimusi ir augusi Čikagoje, dabar gyvenanti Kalifornijoje, ne tik tapo paveikslus, bet ir kuria skulptūras, instaliacijas, fotografuoja, suka trumpus filmus. Ji kilusi iš žymios menininkų šeimos. Jos senelis, a. a. Paulius Augius – grafikas, o dėdė – lietuvių tautos dainius Maironis.

Krista Augiutė į savo kūrinius įpina lietuvių liaudies meno simbolius, išradinėi atskleidama šių simbolių esmę šiuolaikinėmis meno formomis. Lietuvių liaudies meno simboliai yra Lietuvos žmonių pasaulėžiūros ir gamtos reiškinius, tikėjimą, gyvenimo būdą ir istoriją atspindys. Naudodamasi šiais meniniais simboliais, Krista sukuria kalbą, kuri žaismingai padeda išlaikyti mūsų kultūros šaknis, jas pritaikant prie modernių slėpinių. Kristos pasaka „Mėnulio fejų nunešta“ su tinkančiais paveikslais remiasi mitinėmis pagonių legendomis apie jų tikėjimą gamtos reiškiniais ir kaip tas tikėjimas formuoja žmonių elgesį ir vidinį pasaulį.

Nuoširdžiai kviečiame visus kovo 2 d. dalyvauti talentingos dailininkės Kristos Augiutės meno parodos „Elegantiškai Nežemiškai“ atidaryme ir pabūti „kitame pasaulyje“!

fil. Vida Brazaitytė

Išėivijos lietuviškosios skautijos 65 metų jubiliejaus šventė

1949m. ~ 2014m.

Kovo 7 d. penktadienio programa:

Lietuvos Respublikos ambasadoje

2622 16th Street, NW, Washington, DC 20009

2 v.p.p. - Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybė, kartu su ambasadoriumi Žygimantu Pavilioniu ruošia JAV visuomenės veikėjų priėmimą ir supažindinimą su lietuvių skautų organizacija ir jos veikla.

- Vyks nuotraukų paroda 1918m. iki šių laikų „Lietuvių skautija vaizduose.“
- Bus rodomos skaidrės ir filmai iš skautiškų stovyklų.
- Su trumpu koncertu pasirodys Los Angeles vyrų oktetas „Tolimi Aidai.“

Kovo 8 d. šeštadienio programa:

• 3:30 v.p.p. - Šv. Mišios Šiluvos Dievo Motinos koplyčioje

(Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception)

400 Michigan Ave. NE, Washington, D.C 20017

Per šv. Mišias giedos „Tolimi Aidai“ vyrų oktetas.

• Koncertas ir meno paroda Latvių salėje - įėjimo auka \$12

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850

Vakara ruošia Lietuvių Skautų Sąjunga, Vašingtono lietuvių bendruomenė ir Vašingtono lietuvių skautų vienetas.

6:30 v.v. - Meno parodos atidarymas.

Dailininkai Ernestas Žvaigždinas ir Nelė Zirnė - Žukauskaitė abu atidaryme dalyvaus.

7:30 v.v. - Vyrų oktetą „Tolimi Aidai“ koncertas.

„Tolimi Aidai“ yra pietų Kalifornijos vyrų oktetas, susikūręs 2010 m.

Pasivadino pagal poeto Bernardo Brazdžionio eilėraštį „Tolimas aidas.“

Daugelis šio oktetą narių yra skautų vadovai Kalifornijoje Los Angeles.

Oktetas dainuoja lietuviškas liaudies dainas ir dabartinių lietuvių atliekamas „doo-wop“ bei „barbershop“ melodijas (a cappella).

Dainininkai (iš k. į d.): Tauras Radvenis, Virgis Kasputis, Linas Polikaitis,

Kęstutis Daugirdas, Aleksas Vilkas, Eriks Petraitis, Danius Anelauskas ir Stepas Puodžiūnas.

Pirmieji žingsniai į lietuviškosios skautybės šimtmetį: DIEVUI, TĖVYNEI ir ARTIMUI!

Ernestas Žvaigždinas. Klaipėdiečio tapyba eksponuojama įvairiuose pasaulio šalyse.

Nelė Zirnė - Žukauskaitė. Gimus Lietuvoje, žymi Latvijos grafikos menininkė.

Kaziuko Mugė

Skautai kviečia visus į
tradicinę Kaziuko mugę
sekmadienį, kovo 2 d., 2014 m.

9:00 v.r. Šv. Mišios

10:15 v.r. Atidarymas
Ritos Riškienės salėje
Pasaulio Lietuvių centre

Įvairūs prekybininkai, kavinė,

Norintys prekiauti mugėje rašykite Edžiui:
eddieslivin@yahoo.com

Pamiršti tautos herojai

Atkelta iš 5 psl.

Noriu atkreipti dėmesį tik į tris užmirštus tautos herojus, o jų skaičius žymiai didesnis.

Noriu atkreipti dėmesį į Antaną Valiukėną, majorą Vytautą Bulvičių ir Juozą Rudoką. Visi trys asmenys priklausė tai nuostabiai kartai, kuri užaugo ir subrendo nepriklausomoje Lietuvoje. Kada 1918 metais Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę, amžiumi vyriausias buvo Juozas Rudokas – jam buvo vienuolika metų. Jauniausias, tik penkerių, buvo Antanas Valiukėnas, o majoras Vytautas Bulvičius tada buvo dešimties.

Antanas Valiukėnas

Antano Valiukėno rezistencinės veiklos bazė tapo Berlynas. Jis čia atvyko po Lietuvos okupacijos.

Valiukėnas 1931 metais baigė Švėkšnos gimnaziją ir studijavo humanitarinius mokslus Vytauto Didžiojo universitete. Priklausė studentų korporacijai Neo-Lithuania. Linkęs į žurnalistiką, Valiukėnas redagavo korporacijos laikraštį. Būdamas studentas ir jaunas žurnalistas, jis nebuvo patenkintas vyresnės kartos tautininkais ir vadizmo principu. Kartu su kitais panašiai galvojančiais bendraamžiais, Valiukėnas priklausė neformaliai grupei, kuri buvo žinoma kaip „Jaunieji tautininkai“. Jų ateities vizija buvo gan skirtinga nuo vyresnės tautininkų kartos. 1936 metais Valiukėnas gavo valdžios stipendiją tęsti studijas Šveicarijoje, Ciuricho universitete. Kitais metais į Šveicariją atvažiavo jo geras studijų draugas Albertas Gerutis. Gerutis buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės Berne sekretoriumi.

Hitleriui atėjus į valdžią, Europos politinė padėtis pradėjo greitai keistis. Šveicarijoje Valiukėnas tapo „Lietuvos aid“ specialiu korespondentu. Rašė analitinius straipsnius apie politinę padėtį Europoje ir jos reikšmę Lietuvos ateičiai. Valiukėno simpatijos aiškiai buvo su demokratinėmis valstybėmis.

Karui prasidėjus, Lietuvos vyriausybė pareikalavo, kad visi studentai stipendininkai užsienyje grįžtų į Lietuvą. Valiukėnas nutraukė studijas ir grįžo, tačiau jo buvimas Lietuvoje buvo trumpas. Po sovietinės okupacijos, birželio 21 dieną, Valiukėnas pasitraukė į Vokietiją. Čia Gestapas jį apklausinėjo ir pristatė į SD (Sicherheitsdienst) filtravimo stovyklą, kur jis buvo užverbuotas kaip jų agentas. Valiukėno uždavinys buvo susidraugauti su pulkininku Kaziu Škirpa Berlyne ir informuoti SD apie jo veiklą. Lapkričio 17 dieną Valiukėnas dalyvavo posėdyje Škirpos bute, kur buvo įkurtas Berlyno Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) štabas. Kitų metų vasario pabaigoje Valiukėnas tapo Škirpos asmeniniu sekretoriumi ir patarėju.

Yra svarbu pabrėžti, kad Valiukėnas tik apsimetė, kad jis buvo SD agentas. Jis liko ištikimas Lietuvai. Nors Lietuvos vyriausybės gyvavimas baigėsi sovietine okupacija, Lietuvos diplomatinė tarnyba liko savo postuose ir toliau atstovavo valstybės interesams. Ypatingai svarbų vaidmenį įgijo Vytautas Gyls Stokholme ir Albertas Gerutis Šveicarijoje.

Ryšių su SD dėka, Valiukėnas turėjo geras sąlygas susidraugauti su užsienio diplomatais Berlyne. Taip pat jam atsidarė durys lankytis Lietuvoje ir turėti ryšius su Laikinąja Lietuvos vyriausybe, o vėliau – su antinacine rezistencija. Grįžęs į Berlyną, Valiukėnas parašydavo analitinius pranešimus apie politinę, ūkinę ir karinę padėtį Lietuvoje. Tuos pranešimus per draugiškus užsienio diplomatus Berlyne, Valiukėnas nusiųsdavo Geruciui į Šveicariją ir Gyliui į Stokholmą. Ministras Gyls tą medžiagą perduodavo Herschel Johnson – Amerikos ministrui Švedijoje. Amerikos ambasadoje dokumentai būdavo išversdami į anglų kalbą ir diplomatinio paštu pasiųsti į Washingtoną.

1941 m. pabaigoje ar 1942 m. pradžioje Valiukėnas paruošė detalų pranešimą apie žydų naikinimą Lietuvoje. Šis ypatinai svarbus dokumentas pasiekė Washingtoną 1943 metų pavasarį. Yra nuostabu, kad holokausto istorikai Lietuvoje ir Amerikoje šį dokumentą ignoruoja.

Ministras Herschel Johnson iš Stokholmo į Washingtoną iš viso nusiuntė 92 pranešimus, liečiančius vokiečių okupuotą Lietuvą. Nuo pat pradžią, Johnson ir Office of Strategic Service (OSS)

darbuotojams Švedijoje buvo aišku, kad Lietuvoje veikia aktyvi antinacinė rezistencija ir kad lietuvių tauta nekolaboravo su naciais.

Pagal VLIK'o nurodymus, Valiukėnas pasiliko Berlyne. Berlynas buvo užimtas Raudonosios Armijos 1945 m. gegužės 8 dieną. Tą pačią gegužės 8 dieną enkavedistas Aleksandras Slavinas areštavo Valiukėną. Slavinas buvo vienas iš gudriausių enkavedistų Lietuvoje. Per pirmą okupaciją jis vadovavo NKGB kontražvalgybos skyriui, kurio paskirtis buvo sekti vokiečių žvalgybos veiklą Lietuvoje. Per savo užverbuotus agentus, konkrečiai Edger Klauss, Slavinas žinojo, ką Škirpa ir Berlyno LAF štabas darė. 1945 metų pavasarį Slavinas vadovavo Berlyne specialiai NKGB operatyvinei grupei, kurios tikslas buvo suimti ar pagrobti asmenis, kurie pasižymėjo antisovietine veikla ir juos atgabenti į Lietuvos SSR. Nenuostabu, kad po karo Valiukėnas tapo vienas iš pirmųjų Slavino aukų.

Valiukėnas buvo avežtas į Vilnių, kur enkavedistai jį kankino, norėdami gauti kuo daugiau informacijos apie jo veiklą. Paskui jis buvo perkeltas į Sibirą, kur 1946 m. liepos 16 dieną buvo nužudytas. Valiukėnui, dideliame Lietuvos patriotui ir rezistentui, buvo tik 33-eji metai.

Majoras Vytautas Bulvičius

Pilypas Narutis, vienas iš Kauno LAF štabo vadų, taip rašo apie Bulvičių: „Vytautas Bulvičius yra lietuvių tautos 1941 m. sukilimo organizatorius, pradininkas.”

Bulvičius, baigęs Karo mokyklą 1927 metais, buvo kadro karininkas. 1937 metais baigė Generalinio štabo karininkų kursus ir jam buvo suteiktas majoro laipsnis.

Majoras Bulvičius buvo intelektualas, karo istorikas. 1939 metais jis parašė knygą „Valstybės karinis rengimas”. 1939–1940 metais majoras Bulvičius dėstė Vytauto Didžiojo universitete karo mokslų kursą, kuris turėjo didelį pasisekimą tarp studentų. Du būsimieji Kauno LAF štabo nariai, Pilypas Narutis ir Romas Šatas, lankė tą kursą. Šatas taip apibūdina kursą: „Majoras Bulvičius aiškiai dėstė totalinio karo ir okupacijos metodus kitiems pavergti. Jis nurodė efektyvinio karinio ir karinio užnugario karo veiksmų teoriją, užnugarinio karo organizaciją, užnugarinio karo veiksmų atlikimą, analizavo bolševikų prie caro ir vokiečių nacionalistų Veimaro respublikos metu veiklos metodus.”

Bulvičius taip pat rašė į spaudą patriotiškomis temomis. 1939 m. gegužės 16 d. „Lietuvos aide” jis taip rašė: „Tauta, kuri nepasiryžo mirti dėl laisvės, kaip Pilėnų didvyriai, mirs kaip dvasios nuskurdėliai.”

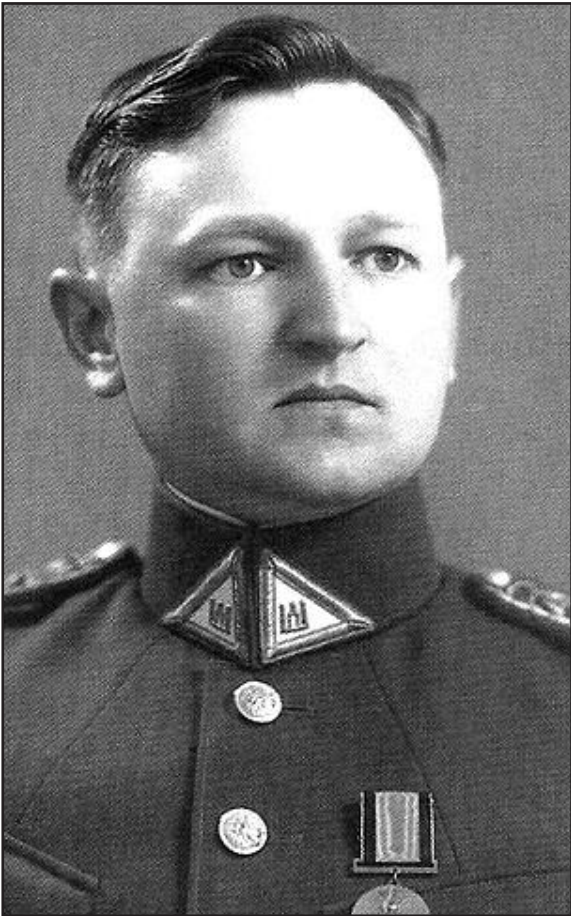
Turėdamas tokias pažiūras, Bulvičius skaudžiai pergyveno sovietinę okupaciją ir Lietuvos kariuomenės nepasipriešinimą sovietams. Nuo pat pradžios daug karininkų ir kareivių buvo atleisti iš tarnybos. Visa eilė karininkų buvo areštuoti – nors masiniai suėmimai dar nebuvo prasidėję.

Lietuvos kariuomenės likutis buvo inkorporuotas į Raudonosios armijos 29-ąją teritorinį šaulių korpusą. Maskva nepasitikėjo šiuo sudarytu korpusu, nors buvo prikimšę daug rusų karininkų ir vietinių nelietuvių politrukų. 1941 metų pavasarį korpusas buvo dislokuotas kuo toliau nuo Vokietijos sienos ir lietuvių apgyventų rajonų. Viena divizija buvo dislokuota Pabradės poligone, antra – Varėnos poligone.

Majoras Bulvičius nebuvo atleistas iš kariuomenės. Jis buvo paskirtas 179-osios šaulių divizijos štabo operacijos skyriaus viršininku. Nuo pat pradžią jis pradėjo kurti antisovietinio pogrindžio organizaciją. Branduolį sudarė karininkai, kurie tarnavo 29-tame korpuse. Bulvičiaus padėjėjas buvo kapitonas Juozas Kilius. Jo uždavinys buvo įtraukti patikimus lietuvius karininkus į pogrindžio organizaciją. Taip pat buvo įtraukta eilė civilių, tarp jų – Mykolas Naujokaitis ir Vladas Nasevičius.

Kariškiai pradėjo planuoti ir organizuoti sukilimo eigą, naudojant lietuviškus dalinius, kurie buvo dislokuoti Pabradoje ir Varėnoje. Civiliai vadovai Vilniuje turėjo palaikyti ryšius su Kaunu ir išvystyti ryšius su Škirpa Berlyne. Taip gimė Vilniaus LAF štabas.

1941 m. sausio mėnesį Mykolas Naujokaitis išvyko iš Vilniaus ir vasario mėnesį per Kauną pasi-

Vytautas Bulvičius

ekė Berlyną, kur susitiko su Škirpa. Balandžio mėnesį Naujokaitis grįžo į Lietuvą, bet jis buvo vokiečių SD išduotas enkavedistams ir prie sienos beveik mirtinai sužeistas. Jurbarko ligoninėje jis sugebėjo žodinę informaciją perduoti Kauno LAF štabui. Jo informacija buvo trumpa: karas turėjo prasidėti gegužės pradžioje.

Kauno LAF štabas, gavęs informaciją, susirūpino. Reikėjo kuo greičiau sudaryti LLV ir ją paskelbti pirmomis karo dienomis. Balandžio 22 dieną Kaune, dr. Juozo Meškausko bute įvyko Kauno ir Vilniaus LAF atstovų posėdis. Iš Vilniaus atvyko Vladas Nasevičius ir dr. Pranas Padalis. Buvo sudaryta Laikinoji Lietuvos vyriausybė. Keturi Vilniaus LAF štabo nariai tapo Laikinosios vyriausybės (LV) nariai. Majoras Bulvičius buvo paskirtas Krašto apsaugos ministru, o Nasevičius – Vidaus reikalų ministru. Kiti iš Vilniaus LAF štabo buvo Vytautas Statkus – Prekybos ir Jonas Masiliūnas – Susisiekimo ministrai.

Buvo nutarta, kad sukilimui vadovauti turėjo Vilnius. Prasidėjus karui kariniai vienetai iš Pabradės, Varėnos ir Vilniaus turėjo užimti Vilniaus miestą, radijo stotį ir paskelbti nepriklausomybės atstatymą su Laikinąja vyriausybe priešaky.

Vokiečiams tas nepatiko. Berlyne vyko trintis ir savotiškos varžybos tarp Abwer – vokiečių kariuomenės žvalgybos ir vokiečių saugumo – SD. Škirpos veikla erzino vokiečių saugumą ir jos vadą Reinhard Heydrich. Bet koks sukilimas Lietuvoje ir Laikinosios vyriausybės sudarymas buvo prieš Heydrich interesus.

Vokiečių saugumas informavo NKGB Lietuvoje apie Vilniaus LAF štabą. Tais laikais, iki operacijos „Barbarosa”, ryšiai tarp SD ir NKGB buvo nuostabiai geri, bendradarbiavimas glaudus. Vokiečių saugumas per Praną Burbą palaikė ryšius su Aleksandru Slavinu. Prieš okupaciją, Burba buvo Lietuvos saugumo pareigūnas, atsakingas už komunistinio pogrindžio Lietuvoje sekimą. Burba pažinojo Slaviną. Burba buvo areštavęs Slaviną ir paskui kažkodėl jį paleido. Po okupacijos Burba pabėgo į Vokietiją ir tapo SD agentu.

Vilniaus LAF štabas buvo sunaikintas. Vilniaus LAF štabo karininkų areštai vyko birželio 12–14 dienomis. Majoras Bulvičius buvo areštuotas birželio 13 dieną. Karui prasidėjus, naktį iš birželio 23-iosios į 24-ąją, Bulvičius ir kiti štabo nariai buvo nugabenti į Vilniaus traukinių stotį. Čia stovėjo 60 vagonų traukinys, prikimštas tremtinių. Bulvičius ir kiti štabo nariai buvo uždaryti pirmajame vagone. Naktį lietuviai sukilėliai užpuolė stovintį traukinį, atkabino 40 vagonų ir išlaisvino per tūkstantį kalinių. Traukinys su likusiais vagonais ir areštuotais Vilniaus LAV vadais, ištrūko iš miesto ir atsirado Gorkyje.

1941 m. lapkričio 26 dieną, Gorkyje įvyko už-

Nukelta į 13 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

100 vilniečių už neiškabintas vėliavas gaus baudas

Vilnius (ELTA) – Vilniaus miesto savivaldybės Viešosios tvarkos skyrius vasario 16-ąją nustatė per 100 atvejų, kai ant namų nebuvo iškabintos Valstybės vėliavos. Artimiausiu metu Lietuvos valstybės vėliavos įstatymą pažeidusiems namų valdytojams bus skirtos baudos.

Tai yra ne tik įstatymo vykdymas, bet ir pagarba valstybei, jos sim-

boliams, pranešime spaudai pažymi Vilniaus miesto savivaldybė.

Valstybės vėliava yra keliama Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją ir Liepos 6-ąją dieną. Neiškėlus vėliavos daugiabučių namų valdytojams taikomos baudos siekia nuo 10 iki 30 litų, o valstybės ir savivaldybės įstaigų vadovams nuo 30 iki 60 litų.

Liuteronai priglaus dešimt šeimų iš Sirijos

Vilnius (ELTA) – Į Lietuvą vasario 26 d. atvyksta dešimt Sirijos krikščionių šeimų, nukentėjusių nuo užsietusios humanitarinės katastrofos Sirijoje. Juos priglaus ir reikiamą pagalbą suteiks Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia.

Sirijos pabėgėlių atvykimu į Lietuvą rūpinasi Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijos.

Beveik trejus metus Sirijoje vykstantis konfliktas jau nusinešė daugiau kaip 100 tūkstančių žmonių gyvybių, daugiau kaip du milijonai Si-

rijos pabėgėlių glaudžiasi kaimyninėse šalyse – Libane, Jordanijoje, Turkijoje, Irake.

Civilių gyventojų padėtis yra itin sunki, daugiau nei devyniems milijonams žmonių reikalinga skubi humanitarinė pagalba.

Nuo karinio konflikto Sirijoje labiausiai kenčia pažeidžiamiausios socialinės grupės – moterys, vaikai, tam tikrų religinių konfesijų atstovai.

Krikščionys sudaro apie 8 proc. populiacijos Sirijoje. Tai yra apie 1,7 mln. žmonių.

L. Linkevičius vyksta į Ukrainą

Vilnius (BNS) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius vasario 28 d. vyksta į Ukrainą, kurioje nušalinus Prezidento Viktoro Janukovyčiaus režimą formuojama nauja vyriausybė ir ruošiamasi pirmalaimiams Prezidento rinkimams.

„Naujos vyriausybės atsiradimas atvertų galimybes greitai susitarti su finansų institucijomis dėl paramos. Žinome, kad padėtis yra labai dramatiška biudžeto požiūriu. Aišku, Tarpautinis valiutos fondas ir Europos Sąjunga privalo padėti“, – teigė ministras.

Pasak jo, asociacijos ir laisvos prekybos sutarties pasirašymas taip pat išlieka darbotvarkėje.

Tuo tarpu į Lietuvą gydytis trečiadienio pavakarę atvyko dar septyni per neramumus Ukrainoje nukentėję žmonės. 4 bus gydomi Kauno klinikoje, 3 – Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikose.

Laisvanoriškais pagrindais į Ukrainą teikti pagalbą nukentėjusiems yra išvykę Lietuvos medikai. Praėjusią savaitę išvyko šeši gydytojai, o šį trečiadienį – dar aštuoni, daugiausiai – psichologai.

Jungsis trys švietimo organizacijos

Vilnius (ELTA) – Krikščioniškoji švietimo darbuotojų Lietuvos švietimo darbuotojų (LŠDPS) profesinės sąjungos ir Švietimo ir mokslo profesinė sąjunga „Solidarumas“ nusprendė susijungti į vieną. Šių organizacijų vadovai – Aldona Kindurienė, Ramutė Minkevičienė ir Andrius Navickas – pasirašė ketinimų jungtis protokolą.

Profesinių sąjungų jungimosi sąlygas numatantis sutarties projektas turi būti parengtas iki šių metų gegužės 1 d., tai įtvirtinta ir protokole. Sutarties projektą rengs bendra paritetiniais pagrindais sudaryta darbo grupė.

Gražiausių lietuviškų pavadinimų įmonės

Vilnius (delfi.lt) – Minint Tarpautinę gimtosios kalbos dieną (vasario 21), Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Valstybinė kalbos inspekcija apdovanojo gražiausių lietuviškų pavadinimų įmones.

„Malonu, kad verslas taip pat jaučiasi atsakingas už mūsų gimtąją kalbą. Tai pirmieji metai, kai vertiname įmonių pavadinimus, ar jie atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas“, – kalbėjo Valstybinės lietuvių kalbos ko-

misijos pirmininkė Daiva Vaišnienė.

Šių metų nugalėtojai – „Akacijų užuovėja“ (Kaunas), „Džiaugsmo blysktė“ (Vilnius), „Genio uokšas“ (Vilnius), „Lėti virėjai“ (Kaunas), „Namo akys“ (Vilnius), „Sapnų namai“ (Vilnius), „Saldi prabanga“ (Vilnius), „Siūlo galas“ (Kaišiadorių r.), „Skaičių miškas“ (Šiauliai), „Skardinukas“ (Šiaulių r.), „Švarūnas“ (Raseiniai), „Verslo laiptai“ (Kaunas), „Žinių medis“ (Vilnius).

Europoje 2012 m. didėjo sukčiavimų bankų kortelėmis

Frankfurtas (ELTA) – Vasario 25 d. Europos centrinio banko (ECB) pateikti duomenys parodė, kad 2012 metais su bankų kortelėmis susijusių sukčiavimų padaugėjo pirmą kartą per ankstesnius ketverius metus. Taip įvyko dėl internetu veikiančių sukčių suaktyvėjimo.

ECB pateikiamais duomenimis, atliekant mokėjimus SEPA zonoje – Europos Sąjungoje (ES), Islandijoje, Lichtenšteine, Monake, Norvegijoje ir Šveicarijoje – išduotomis kortelėmis, 0,038

proc. eurų buvo prarandama dėl sukčiavimo. Per 2012 metus kreditinėmis ir debetinėmis kortelėmis atsiskaitantys vartotojai išleido 3,5 trln. eurų. Dar 2011-aisiais šis procentas siekė 0,036 procento.

2012 metais bendra sukčiavimų vertė, lyginant su 2011-aisiais, padidėjo 14,8 proc. ir pasiekė 1,33 mlrd. eurų.

Tyrimas taip pat parodė, kad daugiausiai nuo sukčių kenčia kortelių, išduotų Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje ir Liuksemburge, savininkai.

ES ragina Rusiją elgtis supratingai

Kijevas (BNS) – Rusija turėtų elgtis su Ukraina kaip su gera kaimyne ir leisti jai eiti savo pasirinktu keliu po tris mėnesius užsitęsusių neramumų ir konflikto, vasario 25 d. pareiškė Europos Sąjungos (ES) išorės politikos vadovė Catherine Ashton.

C. Ashton, kuri tapo pirmąją aukšto rango užsienio pareigūne, applančiusia Kijevą po prezidento Viktoro Janukovyčiaus nuvertimo, sakė, jog ES supranta, kad Ukraina turi išlaikyti glaudžius ryšius su savo kaimyne Rusija, tačiau taip pat turėtų būti pasiūsta tvirta žinia dėl šalies teritorinio vienetumo.

Per spaudos konferenciją ji sakė „tvirtai palaikanti“ naujuosius Ukrainos lyderius, taip pat paragino juos suformuoti „visus įtraukiančią“ vyriausybę ir sutelkti dėmesį į neatidėliotinas šalies ekonomikos problemas.

Tačiau C. Ashton nepateikė jokių detalių apie potencialią užsienio fi-

Vladimiras Putinas

AP/Scanpix

nansinę pagalbą Kijevui, sakydama, kad ES dirbs su Tarpautiniu valiutos fondu, tačiau pastarasis pats spres, kokios paramos reikia Ukrainai.

Maskva įspėja Kijevą: didės importo maitas

Kijevas (ELTA) – Rusijos ūkio ministras Aleksejus Uliukajevas įspėjo Ukrainą, kad Maskva padidins importo mokesčių į šalį iš Ukrainos įvežamoms prekėms, jeigu Kijevas pasirašys su Europos Sąjunga (ES) bendradarbiavimo sutartį.

Šiuo metu didžioji dauguma Ukrainoje gaminamos produkcijos išvežama į Rusiją.

A. Uliukajevas nurodo, kad Ukrainai pasirašius su ES bendradar-

biavimo sutartį dėl Nepriklausomų Valstybių Sandraugoje galiojančios laisvosios prekybos Rusiją užplūs gaminiai iš ES. Jis atmetė galimybę, kad Ukraina gali tuo pačiu metu ir bendradarbiauti su ES, ir išlaikyti dabartinius prekybos ryšius su Rusija. „Vienas sprendimas yra visiškai nesuderinamas su kitu, – pareiškė jis ir pridūrė, kad Maskva norėtų sudaryti šiuo klausimu trišalę sutartį su ES ir Ukraina.

Rusija laukia Krymo gyventojų apsisprendimo

Kijevas (bernardinai.lt) – Rusijos valdžia Kryme nuo šiol išduos Rusijos piliečio pasus pagal supaprastintą procedūrą.

Į Krymo miestą Simferopolį atvyko Rusijos Dūmos deputatai, vadovaujami Dūmos komiteto pirmininko Leonido Sluckio. Juos pasitiko Krymo deputatai.

Rusijos deputatai reikalauja laikytis susitarimų tarp V. Janukovyčiaus ir opozicijos. Ir svarbiausia žinia: jei Krymo gyventojai surengs referendumą dėl atsiskyrimo nuo Ukrainos arba kreipsis į Rusiją pagalbos dėl prisijungimo, šis klausimas bus išspręstas labai greitai.

VERSLO NAUJIENOS

33-iasis Lietuvos ekonomikos tyrimas. Valdžia planuoja naujus mokesčius, verslas – keltis į užsienį

Besikeičiantys įstatymai ir nepastovi mokestinė aplinka verčia Lietuvos įmones veiklą perkelti į užsienį, rodo Lietuvos ekonomikos tyrimas. 70 proc. apklaustų rinkos dalyvių teigė, kad per pastaruosius penkerius metus verslui nepalankių valdžios sprendimų tik daugėjo. Lietuvos ekonomikos tyrimo rezultatus jau 33-ią kartą pristato Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI).

„Užuot galvojęs apie verslo plėtrą, Lietuvoje verslas turi nuolat nerimauti, kokius naujus mokesčius ar reguliavimus įves valdžia. Tad siekdamas apsisaugoti verslas paprasčiausiai emigruoja. Kartu su juo – ir dalis šalies mokestinių pajamų“, – teigia Lietuvos ekonomikos tyrimo vadovas Laurynas Rekašius.

Tyrimas rodo, viena svarbiausių priežasčių, lemiančių kapitalo judėjimą iš Lietuvos, yra sunkiai prognozuojama ir dažnai kintanti įstatyminė bazė. Taip teigė net 91 proc. apklaustųjų.

„Sunkiai prognozuojamus įstatyminės bazės pokyčius puikiai iliustruoja praėjusios kadencijos Seimo darbo rezultatai. Net pusę iš 2487 priimtų teisės aktų Seimas priėmė ypatingos skubos tvarka. Tai rodo, kad tikrai nebuvo išvengta techninių klaidų. Nebuvo ir tinkamai įvertintos galimos neigiamos pasekmės verslui ir gyventojams“, – teigė LLRI ekspertas L. Rekašius.

Didžioji dauguma (91 proc.) respondentų taip pat sutiko, jog prie įmonių sprendimo iškelti visą ar dalį veiklos iš Lietuvos prisideda didelis biurokratijos lygis.

Daugiau nei 70 proc. respondentų teigė, kad prie verslo emigracijos smarkiai prisideda ir kiti veiksniai tokie kaip didelė politinė rizika, nepalanki mokestinė aplinka ir aukštas korupcijos lygis. Tai patvirtina ir Pasaulio ekonomikos forumo šalių konkurencingumo analizė, kurioje korupcija Lietuvoje įvardijama kaip pagrindinė problema verslui.

Taip pat rinkos dalyvių buvo klausiama, kokie dabar viešojo erdvėje ir tarp politikų plačiai diskutuojami sprendimai paskatintų verslą išsikelti iš Lietuvos. Kaip svarbiausią veiksnį respondentai išskyrė progresinius mokesčius visoms pajamoms (27 proc. nuo visų galimų atsakymų).

„Jeigu iš tiesų norime pritraukti ir išlaikyti investicijas Lietuvoje, turime orientuotis į paprastą mokesčių sistemą ir proporcingus tarifus. Centrinės, Rytų Europos ir Balkanų šalyse kaip tik populiarėja paprastos, proporcinės mokesčių sistemos, o būtent šios šalys yra pagrindinės Lietuvos konkurentės dėl užsienio investicijų. Progresinių mokesčių įvedimas būtų čia veikiančių įmonių išvarymas tiesiogine to žodžio prasme. Kartu išvyktų ir aukštos kvalifikacijos specialistai“, – sako L. Rekašius.

Tyrimo dalyvių nuomone, renkantis šalį investicijoms ypač svarbūs su pelnu ar nuostoliu susiję mokesčių įkainiai. Daugiau nei 90 proc. rinkos dalyvių kaip svarbiausius mokestinės aplinkos aspektus įvardino reinvestuojamo pelno apmokestinimą, pelno mokesčio įkainį, socialinio draudimo mokestį ir tai, ar ribojamas mokestinių nuotolių perkėlimas.

Pastaraisiais metais pagrindinis Lietuvos investicijų srautas buvo nukreiptas į palankesnius mokesčius kapitalui turinčias šalis, pvz., Nyderlandų karalystę ir Kiprą. 2008–2012 metais net penkis kartus išaugo investicijų dalis užsienyje, susijusi su kontroliuojančių bendrovių steigimu, t. y. tose šalyse ne vykdoma pagrindinė įmonių veikla, o tik sumokami mokesčiai.

Kiti Lietuvos ekonomikos tyrimo rezultatai trumpai:

Ekonomika auga

Rinkos dalyviai 2014 metams pranašauja 3,5 proc. Lietuvos BVP augimą. Toks augimas turėtų leisti Lietuvai tapti trečia sparčiausiai kylančia ekonomika Europoje.

Nedarbo lygis mažės, tačiau kvalifikuotų darbuotojų trūks

Prognozuojama, jog 2014 metais Lietuvoje nedarbo lygis turėtų sumažėti iki 10,6 proc. (nuo 11,8 proc. 2013 m.). Rinkos dalyvių nuomone, didžioji dalis (40,7 proc.) 2013 m. nedirbusių gyventojų (procentais nuo visų bedarbių skaičiaus) negalėjo rasti darbo dėl blogos ekonomikos padėties. Kiek mažiau (21,4 proc.) bedarbių ir toliau liko be darbo dėl per aukštos mėnesinės minimalios algos (MMA) ir griežto darbo santykių reguliavimo.

Vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje ir toliau augs ne tik nominaliai, bet ir realiai, t. y. įvertinus kainų augimą. Prognozuojamas vidutinis neto darbo užmokestis 2014 metų pabaigoje turėtų siekti 1 958 Lt. Ekspertų nuomone, 2013 m. vidutinis neto darbo užmokestis siekė 1 853 Lt ir neįvertinus kainų pokyčio viršijo prieškrižinį lygį.

Kainos kils

2014 metams rinkos dalyviai numato šiek tiek spartesnį kainų augimą (2,6 proc.) (2 proc. 2013 m.), kuris beveik sutampa su „Eurostat“ prognoze Lietuvai (2,9 proc.). „Kainų augimas

iš esmės bus augančios ekonomikos bei iš to kylančios paklausos rezultatas“, – teigia LLRI ekspertas L. Rekašius.

Eksporto augimas lėtės

Nors Lietuvos užsienio prekybos apimtys pastaraisiais metais smarkiai augo, rinkos dalyviai prognozuoja, kad šis augimas sulėtės.

„Eksporto augimo lėtėjimas sietinas su lėtu ekonomikos augimu pagrindinių eksporto partnerių šalyse, tad vis dažniau eksportuotojų akys krypta į Kinijos rinką. Taip pat, tolimesniam augimui būtinos investicijos į gamybinių pajėgumų didinimą“, – komentuoja L. Rekašius.

Šešėlinė ekonomika išlieka didelė

Tyrimo duomenimis, šešėlis vis dar sudarys didelę dalį ekonomikos. Rinkos dalyviai prognozuoja, kad 2014 m. šešėlinė ekonomika sudarys 25 proc. BVP.

„Gerėjanti bendra ekonominė situacija prisidėjo ir prie šešėlinės rinkos mažėjimo. Tačiau akcizinių ir kitų kontrabandinių prekių šešėlinė rinka išlieka stabili – sudaro apie trečdalį šešėlinės ekonomikos. Tolimesni valdžios ketinimai didinti alkoholio akcizą prie šios problemos sprendimo tikrai neprisidėtų“, – teigia L. Rekašius.

Visas tyrimas:

http://files.lrinka.lt/LET2013_2014_2/LET33.pdf

Lietuvos laisvosios rinkos instituto pranešimas

Ūkio ministerija reaguoja į tyrimą

Reaguodama į š. m. vasario 24 d. Lietuvos laisvosios rinkos instituto pristatytus Lietuvos ekonomikos tyrimo rezultatus, Ūkio ministerija teikia faktus apie verslo ir investicinę aplinką Lietuvoje.

Vienas iš svarbiausių kriterijų investuotojui renkantis šalį yra verslo aplinka. Pasaulio banko tyrime „Doing Business 2014“, vertinančiame verslo sąlygas 189 pasaulio valstybėse, Lietuva iš 27 vietos pakilo į 17 vietą.

Parengtame „Pasi­ rengimo pokyčiams indekse“ Lietuva šiemet užėmė 17 vietą tarp 90 vertintų pasaulio valstybių ir buvo pirmoji Rytų Europos regione.

Pagal patrauklumą užsienio investicijoms įtakingas leidinys „Foreign Policy“ Lietuvai skyrė antrą vietą Europoje ir šešioliką pasaulyje. Taip pat „Ernst & Young“ atliktas tyrimas parodė, kad pagal užsienio investuotojų projektų ir sukurtų darbo vietų skaičių Lietuva pirmauja Baltijos šalyse.

Pagerinus verslo laisvės aplinką ir viešųjų finansų valdymą, Lietuva „The Heritage Foundation“ sudaromame Ekonominės laisvės indekse 2014 metais pakilo viena pozicija ir užėmė 21 vietą iš 178 vertintų pasaulio valstybių.

Siekiant verslui suteikti daugiau aiškumo, galimybę planuoti veiklą ir turėti ne mažiau kaip tris mėnesius pasiruošti pokyčiams, Lietuvoje teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos teisinį reguliavimą, įsigalioja pagal dviejų datų taisyklę. Taigi nauji reikalavimai verslui įsigalioja du kartus per metus nustatytomis datomis: gegužės 1 d. arba lapkričio 1 dieną. Šie teisės aktai prieš tris mėnesius iki įsigaliojimo yra skelbiami Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje.

Siekiant dar labiau pagerinti verslo aplinką Lietuvoje, yra vykdoma verslo priežiūros institucijų pertvarka. Ūkio ministerija koordinuoja ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų funkcijų optimizavimą.

Siekiant dar labiau gerinti investicinę aplinką šalyje, šiuo metu yra ren­giama Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014-2020 m. programa, kurioje daug dėmesio skiriama ir tokiems klausimams, kaip kvalifikuotos darbo jėgos parengimas, mokesčių sistemos peržiūra, siekiant skatinti investuoti į regionus, įvairios vidaus ir užsienio investicijų skatinimo priemonės ir kt.

LR Ūkio ministerijos info

Nematyti pavojų kelyje į eurą

Europos Komisijos (EK) žiemos prognozėje, kuri buvo paskelbta vasario 25 d., numatyti ekonominiai rodikliai rodo, kad Lietuvai neturėtų kilti problemų įgyvendinant Mastrichto kriterijus, kurie yra būtini norint įsivesti eurą 2015 metais.

Ekonominėje prognozėje numatomas šiųmetis biudžeto deficitas yra 2,7 proc., ir jis, kaip prognozuoja EK, 2014 ir 2015 metais kris atitinkamai iki 2,3 ir 1,7 proc. Bendrojo vidaus produkto (BVP).

EK šiemet Lietuvai prognozuoja 1,2 proc. infliaciją, kitamet ji sieks 1,1 proc., 2015 metais šoktels iki 1,9 procento.

Lietuvos skola, pagal prognozę, neturėtų viršyti 39,5 proc. nuo BVP, kitamet ji sieks 42,2 proc., o 2015 metais – 41,4 procento.

Mastrichto kriterijai, būtini eurui įsivesti, reikalauja, kad metinis biudžeto deficitas neviršytų 3 proc. BVP, infliacija leidžiama ne daugiau kaip 1,5 procentiniais punktais didesnė nei trijų mažiausių infliaciją turinčių ES šalių infliacijos rodiklių vidurkis, valstybės skola neturi viršyti 60 proc. BVP.

ELTA

Valiutų santykis (2014 metų vasario 26 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,51 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,26 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,27 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų – 4,19LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,09 LTL

Parengė Vitalius Zaikauskas

Pasiruoškite ilgai kelionei

Vakarinio pakraščio mokytojų konferencija. Antroji diena

Pabaiga. Pradžia vasario 25 d. laidoje

GIDA URBONIENĖ

Konferencija. Š. m. sausio 25–26 d. Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla sukvietė mokytojus iš įvairių valstijų į JAV LB Švietimo Tarybos Vakarinio pakraščio mokytojų konferenciją. Konferencija buvo padalinta į dvi dalis: pirmąją dieną paskaitoje ir diskusijose dalyvavo mokytojai kartu su mokiniais bei jų tėveliais, o antrąją – Amerikos lituanistinių mokyklų mokytojai gilino savo profesines žinias.

Antroji diena. Konferencija prasidėjo Lietuvių Fondo tarybos narės Violetos Gedgaudienės sveikinimu dalyviams. Toliau buvo susirinkusiųjų prisistatymai. Viso dalyvavo keturiasdešimt lituanistinių mokyklų mokytojų, tarp jų buvo kelios, šiuo metu nedirbančios, bet ketinančios į darbą sugrįžti mokytojos. Jos sulaukė savo kolegų plojimų ir pritarimo šūksnių.

Paskaita. Prasidėjus Jūratės Krokytės Stirbienės paskaitai „Ar aš gera mokytoja? Kaip įvertinti savo įtaką?“, visi konferencijos dalyviai buvo paprašyti prisiminti ir aprašyti po du įvykius, primenančius „gerą ir blogą mokytoją“. Po kelių minučių įtempto darbo, paskaitininkė pastebėjo, kad dažniausiai teigiami prisiminimai siejami su vaiko pasijutimu ypatingu, o dažniausiai pasitaikanti skriauda – išjuokimas kitų vaikų aki-vaizdoje. Toliau kalbėta apie mokinio „krepšelį“ – psichologinį, emocinį bagažą, kurį vaikas atsineša į mokyklą iš namų, iš jų supančios aplinkos, ir kaip svarbu mokytojui tai pastebėti.

J. Krokytė Stirbienė supažindino su Charlotte Danielson tyrimų apžvalga. Pamoką turi sudaryti keturios sritys: planavimas ir pasiruošimas; klasės aplinka; profesinė atsakomybė; mokymas. Mokytojai, pasidalinę į grupes, stengėsi apibūdinti kiekvieną iš paminėtų sričių.

Paskaitininkė, išvardinusi svarbiausius mokymosi įgūdžius: atmintį, dėmesingumą, kalbą, motyvaciją, atkreipė dėmesį į tiesioginį ryšį tarp to, ko mokytojas tikisi iš mokinio ir tarp mokinio pasiekto rezultato. Klasės kultūrą sukuria fizinė tvarka (kaip atrodo klasės aplinka), nustatytos normos (elgesio taisyklės) ir visus apjungiantis tikslas – kodėl gi mes esame toje klasėje.

J. Krokytė Stirbienė siūlė atrasti viziją – kokiais mokytojais konferencijos dalyviai norėtų būti ir paskatino dirbti ta linkme.

Svečias. Mokytojų konferenciją netikėtai aplankė vyskupas Kęstutis Kėvalas, lydimas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebono Tomo Karanausko. Vyskupas pasveikino susirinkusius mokytojus, padėkojo jiems už nelengvą darbą. Jis kalbėjo apie pasaulio pažinimą, bendruomeniškumą, kuriame labai svarbus vaidmuo tenka žinių įgijimui, savanoriškumą, kai vienodą pasitenkinimą teikia ir davimas, ir gavimas. Klausytojus privertė susimąstyti vyskupo žodžiai „Suteikite vaikui galimybę save

Vakarinio pakraščio mokytojų konferencijos dalyviai.

Gidos Urbonienės nuotraukos

padovanoti”... Jis paminėjo, kad labai svarbus yra būtent kūrybinis vaiko auklėjimas. Užbaigdamas savo kalbą svečias tarė: „Ačiū, kad esate mokytojai.”

Klebonas T. Karanauskas taip pat pasveikino konferencijos dalyvius, padėkojo iš toliau atvykusioms viešioms ir susirinkusiems mokytojams bei palinkėjo visiems Dievo palaimos.

Idėjų mugė. Kelios mokytojos buvo paprašytos praveisti parodomąsias pamokėles. Iš San Francisko atvykusi Vanesa Kašelionis ir Los Angeles mokytojos Aušra Rosengard bei Danguolė Varnienė, dalindamosi patirtimi ir siūlydamos išradingus pamokų vedimo būdus, parodė kūrybingumą ir meilę lietuviškojo mokytojo darbui.

Pasibaigus pamokėlėms, viešnios trumpai pristatė savo mokyklas, pasidalino savo džiaugsmiais ir rūpesčiais, klausinėjo joms aktualiomis temomis. Visiems buvo smagu girdėti apie Lemonte įsikūrusios lituanistinės mokyklos sėkmę, mokinių gausą. Dauguma mokyklėlių yra nedidelės ir džiaugiasi turėdamos po 20 mokinukų, o Lemonte prireikė antrosios, penktadieninės, pamainos, kad sutalpintų 500 mokinių...

Padėka. Dėkojame Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorei Marytei Newsom ir mokytojoms už konferencijos organizavimą, svečiams – už aktyvų ir gausų dalyvavimą, paskaitininkei Jūratei Krokytei Stirbienei – už įdomiai pasidalintas žinias ir patarimus, Californijos Lietuvių kredito unijai – už finansinę paramą konferencijai.

Konferencijos svečiai (iš d.): vyskupas K. Kėvalas, Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorė M. Newsom, klebonas T. Karanauskas, mokytoja S. Newsom.

Mokytojos Vanesos Kašelionis (San Franciskas) parodomoji pamoka.

Mokytojos mokosi: Kas yra profesinė atsakomybė?..

Užbaigiant Vakarinio pakraščio mokytojų konferenciją, dalyviai, susikibę rankomis, sugiedojo „Lietuva brangi”.

SVEIKATA

Mokslininkų įrodyta: katės ne tik švelnumo, bet ir sveikatos šaltinis

Žmonės, mylintys kates, į medikus dėl įvairių negalavimų kreipiasi net penktadaliu rečiau nei tie, kurie šiems gyvūnams yra abejingi. Ant šeimnininko kelių patogiai įsitačiusi ir glostoma katė sukelia nenusakomą malonumą. Tai – tikro švelnumo, atsipalaidavimo ir jaukumo akimirka. Be to, moksliskai įrodyta, kad katės palengvina sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis, nerviniu išsekimu, atsigaunančiųjų po insulto ir infarkto būklę, mažina artrito ir radikulito keliamus skausmus.

Įdomu, kad katės mato, girdi ir jaučia tai, ko žmonių sąmonė tiesiog nefiksuoja. Jau prieš kelias dienas šie gyvūnai jaučia artėjančią grėsmę, gamtos stichijų šėlsmą, šeimnininko ligą ar netgi mirtį. Manoma, kad jei nebūtų kačių, mūsų civilizacija būtų seniai žuvusi nuo maro, choleros ir kitų epidemijų.

 Būdamos šalia, katės sukuria atitinkamą nuotaiką ir neretai tampa vienišų, pagyvenusių žmonių gyvenimo stimulu. Šiai augintinei nesvarbi nei šeimnininko profesija, nei amžius, nei išvaizda ar nuotaika. Svarbiausia – galimybė būti šalia jo.

 Katės gerina sergančiųjų kai kuriomis ligomis būklę, nes būdamos šalia sergančio šeimnininko sukuria teigiamą energetinį lauką. Šios augintinės padeda psichologams ir psichiatriams užmegzti ryšį su žmonėmis, kurie nenoriai bendrauja ir yra labai uždari. JAV ir kai kuriose Europos šalyse gyvūnai pasitelkiami depresijai, autizmui, Dauno sindromui gydyti, jie gali padėti kenčiantiesiems nuo įvairių priklausomybių, depresijos ir nemigos. Kačių bioritmai stabilizuoja širdies veiklą, malšina sąnarių ir galvos skausmus, greitina žaizdų gijimą.

Kačiuko charakteris pasireiškia labai anksti.

 Stipri energetika. Daugeliui kyla klausimas, ar kiekviena rainė gali padėti šeimnininkui greičiau išgyti ir pasveikti. Moksliskai įrodyta, kad bet kuri suaugusi, sveika ir geranoriškai žmogaus atžvilgiu nusiteikusi katė turi teigiamą poveikį šeimnininko savijautai ir sveikatai. Tiesa, yra ypatingomis galiomis pasižyminčių kačių. Tai juodaplaukės katės, kurių labai stipri energetika. Beje, manoma, kad katėms yra palankesni tie žmonės, kuriems kyla bendravimo su aplinkiniais rūpesčių. Nustatyta, kad kačių šeimnininkai vidutiniškai išgyvena 4–5 m. ilgiau nei tie, kurių namuose nėra jokių gyvūnų. Kačių murkimas taip pat daro įtaką žmogaus organizmui. Jo skleidžiama vibracija, kurios dažnis siekia 20-50 Hz, spartina gijimo procesus.

Iš pradžių visiškai priklausomas nuo mamos, kačiukas tampa savarankiškas per keletą savaičių.

 Šeimų, kuriose laikoma katė ar kitas naminis gyvūnėlis, mažamečiai vaikai (iki 7 m.) yra sveikesni, emociškai stabilesni, jų imuninė sistema stipresnė. Suaugusios katės neretai su mažais vaikais elgiasi kaip su kačiukais: rūpinasi jais kaip išmanydamos ir netgi puola ginti, jei tėvai bara ar mėgina nubauti savo atžalas. Augintiniai – ištikimiausi vienturčių, nerimastingų ir uždarų vaikų draugai. Pastarieji, žaisdami su kate ar šuneliu, mokosi bendrauti, įgauna pasitikėjimo savimi ir tampa atviresni.

 Jei žmogus nemėgsta gyvūnų, tai apie teigiamą poveikį savijautai negali būti jokios kalbos. Katės laikomos vienais geriausių gyvūnų diagnostikų. Pvz., jei žmogus kenčia nuo artrito ar nervinio pobūdžio skausmų, katės tuoj pat randa skausmo apimtą sritį ir stengiasi prisiglausti ar net atsigulti ant jos, kad sušildytų.

 Tyrimais nustatyta, kad kačių terapinį poveikį kuria jų energetika, kūno šiluma, skleidžiama vibracija, murkimas ir kailiuko elektrostatinis laukas.

Teigiamą poveikį žmogus jaučia tuomet, kai glosto savo augintinę ir kalbina ją. Žmogaus paduose yra gausybė taškų, kuriuos spaudžiant daromas poveikis atitinkamiems organams. Nenuostabu, kad katės, kurios taip mėgsta įsitaisyti šalia pėdų, gali teigiamai veikti sveikatą.

 Vieną ar kelis gyvūnus auginančių žmonių arterinis kraujospūdis ir cholesterolio kiekis kraujyje paprastai būna žemesnis nei tų, kurie neaugina jokio naminio gyvūnėlio.

 Auginantieji kates net 3 kartus rečiau kenčia nuo aukšto kraujospūdžio ir stenokardijos. Tiems, kurie nuolat pervargsta darbe ir kenčia nuo depresijos, patariama auginti būtent katę. Kastruoti katinai ir steri-lizuotos katės netenka daugelio savo unikalių gebėjimų. Kai katė perima gana daug neigiamos šeimnininko energijos, ji dažniausiai pasitraukia šalin.

Tada beprasmiška augintinę versti būti šalia per prievartą. Po kiek laiko ji sugrįš ir priguls ar prisilies prie ligos apimtos kūno srities.

 Anot specialistų, kačių terapija veiksmingiau-

siai gydomos sąnarių ir ginekologinės ligos. Žmonės, mylintys kates, į medikus dėl įvairių negalavimų kreipiasi net penktadaliu rečiau nei tie, kurie šiems gyvūnams yra abejingi.

1999 m. Harvardo (JAV) universiteto mokslininkai tiesiogiai prisijungė prie katės regėjimo organų nervų ir pamatė pasaulį šio gyvūno akimis. Paaškęjo, kad katės mato pasaulį panašiai kaip žmonės, tik šiek tiek kitokiu rakursu. Katė tamsoje mato net šešis kartus geriau nei žmogus, tačiau neskiria kai kurių spalvų. Be to, paaškęjo, kad katės sugeba atpažinti televizijos ekrane matomus vaizdus.

 Kai kurie mokslininkai teigia, kad katėms tiesiog gyvybiškai reikia neigiamos energijos. Dėl šios priežasties jos mėgsta įsitaisyti ant televizoriaus, šaldytuvo, veikiančios skalbimo mašinos ar kompiuterio, kurie į aplinką spinduliuoja žemo dažnio elektromagnetinį lauką. Kuo stipresnis minėtų prietaisų skleidžiamas elektromagnetinis laukas, tuo geriau jaučiasi katės.

Katė mylės jus besąlygiškai, jei rūpinsitės ir globosite ją.

moteris.lt

Kačiukui dar tik trys savaitės.

Kačių šeimnininkas ir nuotraukų autorius Jonas Kuprys

2014 m. vasaris 23 d., sekmadienis

Pietūs su Michael Laiskonis

Kulinarinis esė

Beatos Barauskaitės nuotraukos

Konditerija man visada atrodė susijusi su nostalgija. Juk kai esame vaikai, saldumynai dažnai naudojami kaip atlygis už tai, kad būname geri.

M. Laiskonis

Šiandien restorano „Monte Pacis“ (Pažaislis) kvietimu dalyvavau renginyje „La skonis“. Pietūs, kurių puošmena buvo trys puikūs desertai, pagaminti Michael Laiskonio. Michael Laiskonis – geriausias 2007 m. pasaulio konditeris, 2013 m. pelnęs kulinarijos pasaulyje „Oskarui“ prilygstantį „James Beard Foundation“ apdovanojimą.

Labai smagu, kad galėjau būti šio renginio dalyve – ragavau, mėgavausi, džiaugiausi. Pietus gamino restorano šefas Darius Dabrovolskas, o desertus – Michael Laiskonis. Prie desertų „Monte Pacis“ *someljė* Indra Ramanauskienė priderino desertinius vynus.

Pietų bufeto meniu buvo šaltieji patiekalai: sūdyta lašiša, triušienos žlėgtainis, vištienos kušelių vyniotiniai, daržovių terinas, Cezario salotos, keptų pomidorų ir mocarelos salotos, salotos su keptomis kriaušėmis ir pelėsiu sūriu, bei karštieji patiekalai: keptos anties šlaunelės, kepti jautienos žandeliai, rizotas su grybais.

(...) Pietų kulminacija, kurios laukė visi susirinkę svečiai, buvo išpūdinga. Apie Michael Laiskonio konditerinius pasiekimus esu skaičiusi šiek tiek, mačiau kelis video, tad gyvai išbandyti man

buvo nepaprasta patirtis. Kai Michael klausia, kokia jo filosofija, jis sako, kad „I just want to make people happy“ – turbūt tai geriausia, ką galima atsakyti. Man maistas dažnai yra emocija, nors maistas iš esmės tėra energijos, maistinių medžiagų, vitaminų ir mineralų šaltinis. Vienok man tai kartu ir potyris, emocija, o dažnai ir meno kūrinys. Tokie yra ir Michael desertai – mažyčiai meno kūriniai su emociju užtaisais.

Pirmasis ragautas desertas: plikytos tešlos pyragėliai su lazdynų riešutų kremu. Michael pasakojo, kad nuo šiol jam Lietuva asocijuosis su lazdyno riešutais, kuriuos čia jis pirmąkart pamatė kevaluose ir lapuose, tokius, kokie jie iš tiesų būna ant lazdynmedžio. Dievinu lazdyno riešutus, jie visada buvo mano mylimiausi, todėl šie pyragėliai tapo mano visų pietų favoritu. Šis desertas buvo derinamas su: BARTH Auslese Riesling Hallgarten Schönhell 2009 QbA, Rheingau Vokietija. Šis Riesling vynas gamintas iš rankomis skinto ir papildomai rūšiuoto persirpusių uogų derliaus. Persirpusias uogas dalinai vytinęs kilnūs pelėsis vynui suteikia kvapo ir skonio sudėtingumo bei elegantiško saldumo.

Antrasis desertas buvo ruginės duonos desertas su kremu, šokoladu ir spanguolių žele. Michael sakė, kad jo noras buvo deserte panaudoti duoną, nes duona Lietuvoje labai populiari. Ir jam pavyko – duonelė puikiai derėjo su šokoladu. Šis desertas buvo derinamas su: Domaine des Bernardins Vin

Doux Naturel 2007 Muscat de Beaumes de Venise A.C., Prancūzija. Muscat petit grains. Labai sodrus, klampus, ryškaus kvapo ir skonio desertinis vynas (alk. 15 proc.). Manoma, kad šios vyninės desertinis vynas yra seniausias (1847 m.) šios apeliacijos ir šio stiliaus vynas. Itin elegantiška ir ori senyvo amžiaus dama, vadovaujanti vyninei, garantuoja, kad šis vynas po ketvirčio amžiaus taps rudesnis, skystesnis, kvepiantis juoda duona ir riešutais.

Trečiasis desertas, kuriuo, manau, buvo demonstruojama konditerijos ir mokslo sintezė, pie niško šokolado ir žvaigždinių anyžių kremas su mandarinų perlais ir pistacijų samanėle. Šis desertas buvo derinamas su ROC du Gouverner Tuile Vin Doux Naturel Grenat Rivesalties A.C., Prancūzija. Grenache. Tuile reiškia oksiduotą raudonojo vyno stilių. Toks vynas brandinamas ne statinėse, o dideliuose stikliniuose buteliuose ir laikomi jie ne rūsyje, bet priešingai – lauke, kur karšta ir šviečia saulė. Kvepia džiovintomis slyvomis, vyšnių kompotu, prieskoniais. Itin svarus ir klampus, „šokoladiškas“, tamsios rubino spalvos. Galima bandyti derinti ne tik prie šokoladinių desertų, bet pavyzdžiui prie rūkytos mėsytės.

Beata Barauskaitė

Paimta iš <http://beatulia.blogspot.com/>
Dėkojame autorei už teisę straipsnį perspausdinti „Drauge“.

Užgavėnės prabangiau

Blyneliai – vienas populiariausių ir mėgstamiausių miltinių patiekalų pasaulyje. Labai plonas blynelis traškiais krašteliais, *crepe*, pradėtas kepti šiaurės vakarų Prancūzijoje, Bretanės regione. Ten sukurtos ir įvairios technikos bei įrankiai šiam patiekalui gaminti. Tradicinė blynelių keptuvė buvo gana gili ir pagaminta iš plieno, kad tolygiai įkaistų, o gaminimo procesas būtų ne ilgesnis nei minutė. Vėliau tokios keptuvės patobulintos, o galiausiai išrastas specialus blynelių kepimo prietaisas, kuris įkaitęs leidžiamas į tešlą – labai karštas paviršius leidžia prikibti tik plonam tešlos sluoksniui. Taip buvo pradėti kepti patys ploniausi blyneliai.

Iš pradžių lietiniai buvo kepami iš grikių miltų, nes kvietiniai buvo brangus produktas. Tradiciniai *crepes* kepami iš skystos tešlos, ruošiamos sumaišius stiklinę miltų, pusę stiklinės pieno, 4 kiaušinius, porą šaukštų aliejaus ar lydyto sviesto ir žiupsnelį druskos (maždaug 20 blynelių).

Lietiniai paprastai valgomi su įdara, kurių galima prisigalvoti pačių įvairiausių. Įdarai į blynelius paprastai vyniojami padarant trikampio, dar

vinamo vokeliu, ar ritinio formas. Taip blynelius patogiau apkepti keptuvėje ar orkaitėje. Jūsų dėmesiui – piktantiški blynelių įdarai, kuriais nustebinsite savo svečius.

Blyneliai su jūros gėrybėmis

Šešioms porcijoms (įdaryti 12 blynelių) pagaminti imama 250 g menkių filė, kuri supjaustoma centimetro dydžio gabaliukais, o 375 g virtų krevečių išlukštenama. Smulkiai pjaustytas svogūnas ir česnako skiltelė pakepinama su dviem valgomaisiais šaukštais aliejaus, sudedama menkė, 4 smulkiai pjaustyti pomidorai, šaukštas smulkintų krapų ir viskas troškinama apie 10 min. Gardinama druska ir pipirais, įmaišomi 3 šaukštai neriebios grietinės ir krevetės. Nukeliama nuo ugnies ir pridedami 2 šaukštai smulkintų šviežių bazilikų.

Blyneliai su krevetėmis (la prins Bertil)

8 blyneliams įdaryti puode ištir-

pinama 150 g sviesto ir atvėsinama. Kitame puode verdami keturi valgomieji šaukštai vandens su penkiais su-trintais baltųjų pipirų grūdeliais ir petražolės stiebeliu, kol lieka pusė skysčio, tada nukošiama. Puode stipriai plakami 3 kiaušinių tryniai su išvirusiu skysčiu. Puodas dedamas į kaitiną su vandeniu ir plakama, kad masė sutirštėtų. Viskas nuimama nuo viryklės ir stipriai plakant supilami ataušę riebalai. Gardinama uoginėmis paprikomis, citrinos sultimis ir druska. Krevetės sumaišomos su padažu ir smulkintais krapais. Įdaras sudedamas ant blynelių, jie suvyniojami ir, apibarstyti sūriu, pakepinami orkaitėje.

Tradiciniai rusiški blyneliai

Stiklinė pieno (apie 300 ml);
stiklinė kefyro;
2 kiaušiniai;
stiklinė miltų;
pusė arb. š. sodos;
pusė valg. š. cukraus;
pusė arb. š. druskos;
1 valg. š aliejaus;
„Philadelphia“ tepamas sūrelis;
ikrai;
svogūnų laiškai.

Paplakame kiaušinius. Į kefyrą įberame sodą, įpilame šiek tiek šilto pieno, druską, cukrų, išmaišome. Tuomet supilame plaktus kiaušinius ir suberiame miltus, gerai išmaišome. Maišydami po truputį pilame pieną. Galiausiai įpilame aliejų, išmaišome. Blynus kepame ant įkaitintos ir aliejumi pateptos keptuvės.

Iškepusio blynelio 2 kraštus patepame „Philadelphia“ sūreliu, juos užlenkiame, tuomet dar perlenkiame per pusę ir suvyniojame į ritinėlį. Ritinėlį sutvirtiname perrišdami svogūno laišku. Ant blynelio viršaus dedame ikry. Skanaus!

Parengta iš įvairių internetinių šaltinių

Pamiršti tautos herojai

Atkelta iš 7 psl.

daras karo teismas. Išliko teismo stenogramos. Per teismą Bulvičius pareiškė: „Matėme mums ruošiamą genocidą, todėl rengėmės kovai. Kas gi privalo ginti savo tėvynę, jei ne mes – kariškiai... Baigdamas tvirtai šaukiu jus, tautiečiai, į kovą. Valio nepriklausomoji Lietuva.”

Generalinio LAF štabo majoras, Vilniaus LAF štabo vadas, Lietuvos Laikinosios Vyriausybės ministras V. Bulvičius buvo sušaudytas 1941 m. gruodžio 18 d. Jo rankos buvo surakintos, o burna užkimšta guminiu kamščiu.

Juozas Rudokas

Trečias užmirštas herojus yra pašto darbuotojas Juozas Rudokas. Baigęs pradžios mokyklą Šančiuose, jis pradėjo dirbti Lietuvos pašte. 1937 metais tapo Pašto valdybos statybos ir ūkio tarnybos sandėlio vedėjas. Sovietų okupacijos metu Rudokas pasiliko pašto tarnyboje. Pergyveno okupaciją ir įstojo į rezistenciją. Tapo Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) nariu.

1941 m. kovo mėnesį Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga išsijungė į LAF. Narutis užmezgė su juo ryšius. Rudokas buvo įtrauktas į Kauno LAF štabą kaip ryšių specialistas. Naudojant savo ryšius pašto tarnyboje, Rudokas sudarė rezistencines grupes pašto rūmuose, kur veikė telefono ir telegrafo centrinė, taip pat Kauno radiofone ir stotyje.

Po majoro Bulvičiaus arešto Vilniuje tapo aišku, kad Kauno LAF štabas turės perimti sukilimo vadovavimą. Birželio trėmimai apsunkino Kauno štabo veiklą. Narutis nutarė, kad sekmadienį, birželio 22 dienos rytą, LAF štabas rinksis į posėdį, kuriame pirmą kartą dalyvaus visi Kauno štabo nariai. Narutis nežinojo, kad tą sekmadienį prasidės karas.

Kauno LAF štabo posėdis įvyko Žaliakalnyje, Aukštaičių gatvėje, Nr. 4. Rudokas buvo tarp dalyvių. Buvo nutarta pradėti sukilimą. Po posėdžio visi štabo nariai turėjo užimti sutartas pozicijas ir informuoti būstinę apie esamą padėtį. Trečią valandą po pietų, LAF trumpų bangų radijo stotis Aleksote pradėjo transliuoti lietuvių, rusų ir vokiečių kalbomis žinią, kad sukilimas prasidėjo.

Narutis, kuris pasiliko LAF štabo būstinėje, gavo du pranešimus iš Rudoko. Pirmajame pranešime Rudokas informavo Narutį, kad jis jau yra pašte, kad čia yra sumišimas. Rudokas sako, kad tarp politrukų vyrauja panika ir jis ruošiasi perimti paštą į savo rankas.

Penktą valandą po pietų Rudokas paskambino Naručiu antrą kartą ir pranešė, kad paštas jau yra užimtas be jokių ypatingų sunkumų ir kad jie nutraukė telefono ir telegrafo ryšius mieste. Reikia atkreipti dėmesį į vieną labai svarbų faktą: prieš atjungiant telefono ir telegrafo linijas, Rudokas paskambino į partijos, valdžios ir kariuomenės įstaigas ir pranešė, kad vokiečių parašiutininkai nusileido Kaune ir miestas yra jų kontrolėje. Žinia sukėlė paniką tarp okupantų.

Netrukus po sukilimo Rudoko darbo pasekmės buvo patvirtintos Lietuvos KP ataskaitoje Maskvai:

1941 m. birželio 22 d., 16 ar 17 val. 11-osios armijos vadovybė išpėjo Centro komitetą, kad jis paliktų Kauną per kelias minutes, nes miestą supa vokiečiai...

Praėjus maždaug valandai po pirmojo Lietuvos miestų bombardavimo ir apšaudymo, LKP(b) Centro komitetas perdavė visiems apskričių ir miestų komitetams telegramas, raginančias skubiai imtis priemonių apginkluoti aktyvą, visokeriopai padėti kariniams organams, visų pirma mobilizuojant transportą ir t. t. Tačiau šios telegramos daugelis apskričių komitetų negavo, kadangi Kauno telefono ir telegrafo ryšius su apskritimis diversantai nutraukė pačioje karo veiksmų pradžioje („Lietuvos liaudis Didžiajame Tėvynės kare (1941–1945): Dokumentų ir medžiagos rinkinys“, Vilnius, Mintis, 1982, p. 25.)

Rudoko ir jo grupės veikla pirmą karo dieną yra klasikinis pavyzdys psichologinio karo veiksmo. Maža grupė sukilėlių sugebėjo sukelti paniką okupantų gretose ir priverstė partijos ir aktyvo vadovybę apieisti miestą. Vidurnaktį iš birželio 22-osios į 23-iają, maždaug 600 tarybinių aktyvistų sulipo į mašinas ir kolona iš Kauno pajudėjo Zarasų link. Kolonai vadovavo Pozniakovas ir Sniečkus. Prie jų kolonos prisidėjo dar ir NKVD kolona. Enkavedistai nespėjo sunaikinti šimtų politinių kalinių Kauno kalėjimuose. Tiesa, maždaug 100 kalinių buvo paimti iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo. Daugumas jų buvo sušaudyti birželio 26–27 dienomis Červene (Minsko sr.). Po sukilimo Rudokas dalyvavo antinacinėje rezistencijoje. 1944 m. gegužės 2 d. Rudokas buvo gestapo sumintas ir išvežtas į Vokietiją. 1945 m. balandžio 14 dieną amerikiečių kariuomenė jį išlaisvino iš Bayreuth kalėjimo. Netrukus Rudokas mirė – jis buvo žiauriai iškankintas kalėjimuose. Jo palaidojimo vieta nėra žinoma.

Juozo Rudoko, majoro Bulvičiaus ir Antano Valiukėno rezistencinė veikla už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę yra mažai žinoma. Tai yra suprantama. Jų veikla ir mirtis paneigė tam tikrų istorikų ir Lietuvos tarptautinės komisijos (The International Commission for the Evaluation of the Crimes of the Nazi and Soviet Occupation Regimes in Lithuania) išdavus, kad: LAF ir Lietuvos Laikinoji Vyriausybė kolaboravo su naciais; kad LAF ir Laikinosios vyriausybės „antisemitinės pažiūros yra gerai dokumentuotos“; ir kad Laikinoji vyriausybė „viešai neatsiribojo nuo Lietuvos piliečių žydų žudynių.”

Iškilūs Lietuvos istorikai, apsėsti tam tikros neapykantos ar oportunistinio, ignoruoja nepatogius faktus. Ypač pažymėtinas yra jų ir Lietuvos tarptautinės komisijos ignoravimas prelato Mykolo Krupavičiaus atspausdinto pasisakymo apie lietuvių-žydų santykius Hitlerio okupacijos metais.

Prieš beveik 50 metų prelats Krupavičius, vienas iš garbingiausių Lietuvos visuomenininkų ir valstybininkų, rašė:

Nacių okupacijos pačioje pradžioje Laikinosios vyriausybės ministras pirmininkas prof. Ambrazevičius sušaukė platų pasitarimą žydų reikalais. Jame dalyvavo beveik visi ministrai, buv. prezidentas dr. K. Girnius, vsk. V. Brizgys ir visų pakraipų politikos ir visuomenės veikėjų gausus būrys. Pasitarimas neilgai truko, nes visi susirinkę buvo vienos nuomonės žydų klausimu. Jame buvo pasmerktas nacių elgesys su žydaus ir nutarta žydoms visomis turimomis priemonėmis padėti, kaip Lietuvos piliečiams... (Mykolas Krupavičius „Visuomeniniai klausimai“, Chicago, 1983, p. 105.)

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DR. DAIVA BIDVA

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312–337–1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos susitarus

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. CollegeDrive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708–361–5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų

skausmų gydymas

IEŠKO PIRKTI

Perku arba išsinuoju žemę vidurio

Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Perku

mišką Lietuvoje. Apmokėjimas už žemę

arba mišką išankstinis. Sendorį galima

atlikti Lietuvoje ir JAV.

Tel. +370-616-93194

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos susitarus

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško senelių priežiūros

darbo su gyvenimu. Patirtis, reko-

mendacijos, vairuoja.

Tel. 773-449-0929.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros

darbo su gyvenimu. Turi rekomen-

dacijas ir praktikos. Gali pakeisti nuo

penktadienio 2 val. p. p. iki sekma-

dienio vakaro. Tel. 708-691-2948.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros

darbo su gyvenimu NJ valstijoje. Ne-

vairuoja. Tel. 609-641-1797.

■ Moteris ieško pagyvenusių žmo-

nių priežiūros darbo lietuvių ar rusų

šeimose. Geros rekomendacijos.

Tel. 630-863-1168.

■ Moteris ieško senelių priežiūros

darbo su gyvenimu. Patirtis, legalūs

dokumentai, nevairuoja.

Tel. 630-747-5814.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros

darbo, galimi pakeitimai.

Tel. 773-615-5235.

■ Vyras, turintis daugiametę slau-

gymo patirtį, ieško darbo su gyve-

nimu. Vairuoja.

Tel.773-691-3796

■ Moteris ieško žmonių priežiūros

darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti

savaitgaliais.

Tel. 708-691-6996

■ Moteris ieško žmonių priežiūros

darbo su gyvenimu. Didelė darbo

patirtis, minimali anglų kalba, ne-

vairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.

Tel. 773-707-7902.

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“!

„Draugą“ atminkime savo testamente.

1. Lietuvių pasaulis tėvynės nepriklausomybės atkūrimo byloje

Jau laisvės varpas suskambėjo
Ten, kur dygliais pinti keliai,
Ir puiki viltis sužibėjo –
Jau daug darbuojasi uoliai.

(Iš Amerikos lietuvių dainos)

Nors I pasaulinio karo pabaigoje lietuviai gyveno daugelyje šalių, tačiau dėl skirtingos kolonijų koncentracijos, nevienodo socialinio kapitalo dydžio ir intelektualinio pajėgumo didžiausias krūvis valstybės atkūrimo ir tarptautinio pripažinimo baruose teko Rusijos ir Amerikos lietuvių bendruomenėms. Tiesa, jau keletas dešimtmečių prieš lemtingą Vasario 16-osios aktą, Vakarų Europos universitetuose ir kultūriniuose-politiniuose centruose (ypač Šveicarijoje) telkėsi studijuojantis lietuvių jaunimas, gausėjo sau tokias studijas galinčių leisti jaunų žmonių, didėjo jų reikšmė tautiniame judėjime. Tačiau šiandien, kai Europos Sąjungos akademinė erdvė lietuvių yra visiškai prisijaukinta, nėra lengva pasakyti, ar galima anuos studentus ir jaunąją inteligentiją laikyti buvus lietuvių diasporos dalimi. Jie nebuvę išeivija tiesiogine šio žodžio prasme. Sąmoningai ruošdamiesi kilniai inteligentiškai misijai atgimstančioje tėvynėje jie tam tikra prasme galėjo būti laikomi mažiau išeiviais, nei daugelis nuo viešųjų reikalų nutolusių varguolių kur nors tarp Skuodo ir Marijampolės.

Taip yra dėl to, kad dauguma studijuoti vyko be specialių siekių kaip nors ilgesniam laikui įsitvirtinti studijų šalyse. Išsilavinimo siekis, neturint tinkamų sąlygų savoje šalyje – tai dar ne emigracija. Viena vertus, tai buvo nelengva ir nepigu, o kita – dauguma mokslo Vakarų Europoje siekusių buvo patriotiškai nusiteikę ir savo kasdiene organizacine veikla susiję su gimtąja žeme labiau, nei su išeivija. Trumpas jaunystės epizodas svetur ir savotiškas misijos pojūtis, apsiginklavus žiniomis ir vakarietiška patirtimi prisidėti prie Lietuvos atstatymo darbų, neleido šios dalies užsienio lietuvių laikyti emigrantais. Greičiau jie panašėjo į pavergtųjų Europos tautų politinio-kultūrinio internacionalo narius, tik laukiančius ženkle, kada pašauks tėvynės atkūrimo darbai. Lietuvių istoriografijoje ir vaizduotėje ši jaunoji inteligentijos karta sykiu su besigydžiusiais ir poilsiavusiais visuomeninės elito atstovais yra natūrali tautos dalis, sietina su kraštu ir valstybe, bet ne su diaspora. Tačiau, net būdami atokiai nuo ekonominių emigrantų spiečių, veikdami skirtingose plotmėse, šie žmonės tuo pačiu metu buvo aktyvūs išeivijos kolonijų ir Lietuvos lietuvių tarpininkai. Jie sukosi valstybės atkūrimo darbų centre – ne periferijoje, ne pagalbinės veiklos srityje.

Plačiausiai reikėsi Amerikos lietuvių organizacijos: jos jau buvo patyrusios politiniu požiūriu (peticijų rašymo tradicija), buvo finansškai ištekliaus, kas karo nualintai Europai ir Lietuvai darėsi vis labiau svarbu. Taip pat Amerikoje pakako intelektualinių gebėjimų bei patriotinių išipareigojimų. Istoriografijoje pagrįstai yra įsitvirtinusi nuostata, kad Amerikos lietuvių bendruomenė pirmiausiai reiškė finansinę ir politinę pagalbą per atstumą, patiems asmeniškai nedalyvaujant Lietuvos kasdieniuose varguose.

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

71

Tautos Fondas.

Kaip tik karė prasidėjo, kaip tik karės siaubunas sumindžiojo mūsų tėvynę Lietuvą, mes, lietuviai amerikiečiai, stojome darban, gelbėjome ją. Kad didesnę jai pagalbą suteikus, rudenį 1914 metais, tapo sušauktas seimas ir suorganizuotas Tautos Fondas. Tautos Fondas uoliai dirbo per keturis karės metus. Aukų surinko iki gruodžio 1 d., 1918 m., apie 175,000 dol. Gi iki sausio 1919 metų tikisi surinkti \$300,000.00.

Tautos Fondas šelpė nukentėjusius nuo karės lietuvius, rūpinosi Lietuvos laisvės reikalais. Jis įsteigė ir užlaiko Informacijos Biurą Washingtone, užlaiko delegatus Šveicarijoje, kurie dirba mūsų tautos laisvei grąžinti.

Tautos Fondo pirmininku yra kun. K. Urbanavičius, 20 Webster St., Brockton, Mass. Kasierium — B. Vaišnoras, 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa. Sekretorium — L. Šimutis, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuvos Neprigulmybės Fondas.

L. N. Fondas inkurtas Lietuvių demokratinės sriovės visuotiname susisąjauvime, Brooklyn, N. Y., Spalio 3 d., 1914.

N. F. raštinės antrašas: P. Jurgeliutei, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Lietuvos Neprig. Fondo dabartinis komitetas: Pirmin. — Dr. K. Drangelis, Vice-Pirm. — Dr. J. Šliupas, Sekr. — p-lė P. Jurgeliutė, Išdininkas — T. Paukštis. Komiteto nariai: J. W. Liutkauskas, R. Karuža ir Dr. Jonikaitis.

se. Jau kuris laikas lietuvių visuomenės veikėjams buvo įprasta keliauti į Ameriką paramos.

Neatsitiktinai finansinės paramos laiku Lietuvos atkūrimui mas-tai buvo Amerikos lietuvių solidarumo ir net pasididžiavimo įrodymas. Istorikai pabrėžia, kad daugiausia pinigų buvo surinkta būtent I pasaulinio karo pradžioje, kai padvelkė giluminė Vienos kongreso sukurtos Europos tvarkos permainomis. Be to, karas nepaprastai iškėlė Jungtinių Amerikos Valstijų reikšmę – doleris turėjo neabejotiną vertę.

Karo pradžia paskatino įvairių Lietuvos rėmimo organizacijų ir fondų steigimąsi. Besivaidijančios išeivių organizacijos kūrė savo atskirus fondus. Pirmieji sujudo katalikiškųjų organizacijų aktyvistai – atsirado Tautos fondas. Neatsiliko kairieji: socialistai sukūrė *Lietuvių šelpimo fondą*. Protautiškai nusiteikę veikėjai iniciavo *Neprigulmybės fondą*. Konkurencija tėvynės meilės reikaluose apskritai buvo labai naudinga.

Iki 1920 m. birželio 23 d. veikęs socialistų fondas surinko ir persiuntė Lietuvos žmonėms 37 661 JAV dolerį,

katalikiškas *Tautos fondas* – keliolika kartų daugiau (590 136 dolerius). *Neprigulmybės fondo* sąskaitoje buvo 85 201 doleris. Skirtingų pasaulėžiūrų organizacijų sukurti fondai taip pat siekė daryti įtaką paramos paskirstymui. Didžiausias katalikiškas fondas 70 % pinigų skyrė Lietuvai, 20 % pasilaikė katalikiškai politikai, o dešimtadalį paliko savidraudos labui. *Neprigulmybės fondas* dar labiau specifikavo paramos kryptis: rėmė Lietuvos delegaciją taikos konferencijoje (\$ 22 305), Lietuvos Tarybos atstovams Vašingtone skyrė \$ 6 854, o karinės pagalbos misijai organizuoti teko 10 000 dolerių²³³. Dolerio vertė, baigiantis aliančiam karui Europoje, buvo labai didelė, o tokios paramos ir solidarumo su vargstančia tauta rodytas tą vertę Lietuvoje dar labiau išryškino.

Tik sąlyginai galima atskirti materialinę, piniginę paramą nuo politinių veiksmų. Politinei akcijai aktyvėjant, buvo daugiau surenkama paramos pinigų. Po to, kai prezidentas W. Wilsonas 1917 m. pareiškė politinę paramą Lietuvai ir paskelbė lapkričio 1 d. Lietuvių diena (*Lithuanian day*), susivienijo visos diasporos pajėgos. Susikūrė net 400 komitetų *Lietuvių dienai* rengti, buvo įsteigtas ir Centrinis komitetas veiklai koordinuoti. Pirmasis Lietuvių dienos paminėjimas ir demonstratyvi pinigų rinkliava Lietuvos labui buvo (įvairiais duomenimis) nuo 130 000 iki 200 000 dolerių. Nors piniginės perlaidos vėlavo, bet 1919 m., kai tos lėšos pasiekė Lietuvą, jų labiausiai ir trūko.

Sunku atkurti bendrą visos paramos vaizdą. Viena vertus, Amerikos lietuviai įgudo šalia savo surenkamų lėšų pritraukti dar ir JAV organizacijų paramą (1919 m. taip nutiko su JAV Raudonojo Kryžiaus parama). Kita vertus, būta daug smulkių ir net asmeninių iniciatyvų, kurios liko nepaviešintos. Bene sėkmingiausiai šią situaciją apibūdino S. Michelsonas:

*Kiek Lietuva gavo paramos šiuo keliu, niekas nežino. Taip pat niekas nežino, kiek Amerikos lietuviai kasmet nusiųsdavo pinigų savo giminėms. Jei prileisti, kad 100 000 amerikiečių kasmet nusiųsdavo saviškiams po \$100, tai reikštų \$10 000 000 per metus, arba \$20 000 000 per 20 Lietuvos nepriklausomybės metų...*²³⁴

233. Michelsonas, Stasius. *Lietuvių išeivija Amerikoje*, p. 218.

234. Ten pat, p. 219.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas.: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BOČIU MENÉ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Dainų šventę pasitinkant Šiuolaikiniai tautiniai drabužiai – taip!

Rūbų dizainerės J. Rimkutė ir I. Ševiakovaitė LLKC nuotr.

Lietuvių tautiniai drabužiai įkvepia kurti. Žinomos Lietuvos dizainerės Jolanta Rimkutė ir Ieva Ševiakovaitė dar rudenį pradėjo naują kūrybinį projektą – šiuolaikinių tautinių drabužių kolekciją. Dizainerės jau šią vasarą specialiai 90 metų jubiliejų mininčiai Dainų šventei pristatys penkiolika modelių, skirtų vaikams, jaunimui ir suaugusiems.

Imtis ambicingo iššūkio dizainerės įkvėpė šiais metais jau devynioliktą kartą nuskambėsiančios Dainų šventės organizatoriai. Atkūrę istorinių ir tautinių lietuvių drabužių kolekcijas, jie nusprendė sukurti ir šiuolaikinius tautinius drabužius. Kolekcijoje bus naudojami ir šių metų Dainų šventei pristatyti naudojami raštai – lėljos tamsiai mėlyname fone bei raudoni išilginiai dryžiai sodriai raudoname, pasirinkti siekiant išryškinti tautinių rūbų spalvingumą.

„Jau keletą mėnesių stebime kūrybos procesą, kaip iš turtingos lietuviškų raštų kolekcijos gimsta šiuolaikiški ir įdomūs sprendimai. Džiaugiamės, kad dizainerės įvertino vieną didžiausių dar išlikusių vertybių – rankinį audimą ir kolekcijai pasirinko ir mūsų meistrų sukurtus audinius“, – sako Dainų šventės direktorius Saulius Liausa. Naujoji kolekcija taps svarbiu akcentu rengiantis šiemet liepos 6-ąją, paskutinę Dainų šventės dieną, minėti Tautinių rūbų dieną. Ją Dainų šventės rengėjai kvies švęsti pasipuošus tautiniais drabužiais ar jų detalėmis.

„Lengviausia yra kurti tada, kai tiki. Šios kolekcijos esmė – žinojimas, kad lietuviškas drabužis, jo istorija yra turtinga, o tai, ką kuriame, vertinga. Tautiniai lietuvių drabužiai atveria naujas galimybes naudoti nematytus raštus, languotus audinius, ryškiaspalvę gamą. Kolekcijos kontūrai jau aiškūs, bet norėdamos išlaikyti intriga, kol kas jų neatkleisime“, – sakė dizainerė J. Rimkutė. Pasak jos, naująją kolekciją jos sieks ne tik išryškinti tautinio drabužio galimybes, bet ir sukurti patogų, kasdien dėvimą drabužį. Beje, kuriami ir specialūs aksesuarai, kurie, kaip tikisi kūrėjos, ras savo vietą kiekvieno garderobe.

Kurdamos naujuosius drabužius dizainerės bendradarbiauja su Lietuvos liaudies kultūros centro tautinių drabužių žinove Danute Keturakiene, padėjusia atrinkti tautinius raštus, spalvų derinius.

Nuo 1997 metų kartu kuriančios dizainerės J. Rimkutė ir I. Ševiakovaitė yra žinomos kaip lietuviškai tapatybei skirtų projektų autorės. Žinomiausia jų kūrybos pakraipa, aprėpianti ne tik drabužius, jų dizainą, bet ir kasdienius daiktus, yra nuo 2003 metų kuriamas prekių ženklas „LT identity“. Nuo 2007 m. dizainerės organizuoja kūrybines dirbtuves „Migruojantys paukščiai“, skirtas suburti emigravusius ir Lietuvoje gyvenančius menininkus bei kitus kūrybingus žmones bendrai veiklai. 2011 m. gimė nauja „LT identity“ kūrybos pakraipa „Baltai“.

Lietuvos dainų šventė – svarbiausias šalies kultūros įvykis, jungiantis visas kartas ir visus žmones, stiprinantis šalies tapatybę ir garsinantis jos vardą pasaulyje. Šalies tautines dainas, šokius, ansamblių, pučiamųjų orkestrų, kanklių muzikos ir teatro programas, amatus pristatantys atlikėjai 2014 m. liepos 2–6 d. Vilniuje ištars „Čia – mano namai“. Šventė taip pat pakvies dalyvauti įvairiose pramogose, išbandyti senuosius amatus. Birželio 28 d. Kaune, Dainų slėnyje, vyks Dainų šventės 90-mečio minėjimas.

Jubiliejinėje Dainų šventėje bus gausu ir naujovių. Minint 300-ąsias K. Donelaičio gimimo metines, pirmą kartą šventės istorijoje dalyvius kvies Teatro diena kartu su specialia programa „Dyvų dyvai“. Planuojama, kad jubiliejinėje Dainų šventėje dalyvaus apie 37 tūkst. dalyvių, į ją atvyks užsienio lietuviai iš daugiau kaip 10 pasaulio šalių. Renginiams bei pasirodymams tikimasi pritraukti šimtus tūkstančių žiūrovų. Šis unikalus tradicinės kultūros reginys 2014-aisiais Lietuvoje bus surengtas devynioliktą kartą.

Alkas.lt

Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiais apdovanotos JAV lietuvės

Dr. F. Holecek ir generalinis konsulas M. Gudynas.

Generalinis konsulas M. Gudynas, A. M. Pai ir G. Gudynienė.

Lietuvos Respublikos prezidentė, Dalia Grybauskaitė Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiais apdovanojo seseris Mariją Holecek ir Stefaniją Vaičiūnas. Jais Lietuvos žydų genocido atminimo dienos proga apdovanojami asmenys, kurie, nepaisydami mirtino pavojaus sau ir šeimai, Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydus nuo nacių genocido.

M. Zelčiūtei-Holecek skirtą apdovanojimą (po mirties) Lietuvos nepriklausomybės iškilmų metu Detroite jos sūnui dr. Frank Holecek įteikė LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Sužinojęs apie mamai skirtą apdovanojimą, F. Holecek teigė: „Mums didelė garbė priimti šią, mūsų mamai skirtą pagarbą. Jos dora ir vertybės gyvos mumyse. Vadovaudamiesi jomis, mes įamžiname jos ir kitų, rizikavusių viskuo tam, kad išgelbėtų gyvybes ir

gražintų žmonėms laisvą ir pilnavertį gyvenimą, atminimą“. Priimti mamai skirto apdovanojimo dr. F. Holecek atvyko su žmona ir sūnumi.

Generalinis konsulas Marijus Gudynas taip pat lankėsi Kalamazoo mieste, kur S. Zelčiūtei-Vaičiūnas skirtą apdovanojimą (po mirties), įteikė jos dukrai Aušrai M. Pai. Priimdama ją A. M. Pai prisiminė, kaip būdama trejų metų mergaitė kartu gyveno su jos namuose slepiamomis žydų tautybės merginomis.

Įteikdamas apdovanojimus generalinis konsulas pabrėžė, kad Lietuva gali pagrįstai didžiuotis žmonėmis, kurie visuotines žmogiškąsias vertybes iškelė aukščiau už nusikalstamas praejusio amžiaus nacizmo ir komunizmo ideologijas bei, rizikuodami savo ir artimųjų gyvybėmis, gelbėjo nepažįstamus žmones.

LR gen. konsulato Čikagoje info ir nuotr.

TIK \$35
pirmiems mėnams

DRAUGAS NEWS

Naujas mėnesinis laikraštis
angliškai skaitantiems

*Prenumeruokite sau, savo vaikams,
draugams, vaikaičiams!*

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas, Valstija Zip _____
El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Pianistas Andrius Žlabys kartu su** smuikininku David Lisker vasario 28 d. 7:30 val. v. koncertuos Nichols Concert Hall, Music Institute of Chicago, 1490 Chicago Ave. Evanstone. Programoje – Chopin, Beethoven, Schnittke, Sarasate ir De Falla kūriniai.

■ **New Yorko Neringos / Tauro tunto** Skautų Kaziuko mugė įvyks sekmadienį, kovo 2 d. Mugės atidarymas tuoj po 10 val. r. šv. Mišių Apreiškimo bažnyčioje (259 North 5th Street, Brooklyn, NY 11211). Kaziuko mugė įvyks Our Lady of Mt. Carmel salėje adresu 275 North 8th Street, Brooklyn, NY 11211.

■ **Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos** Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, kovo 2 d., 10 val. r. švęsime 8-tąjį eilinį metų sekmadienį. Šv. Mišias atnašaus kun. Jau-nius Kelpšas. Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį, 8 val. r., šv. Mišios yra au-kojamos lietuvių kalba. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Kovo 9 d., sekmadienį, JAV LB Mar-**quette Parko apylinkė ruošia Vasario 16-osios bei Kovo 11-tosios minėjimą, prasi-dėsiantį 11 val. r. šv. Mišioms Švč. Mer-gelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Po šv. Mišių bus programa parapijos salėje. Pas-kaitą skaitys adv. Povilas Žumbakis, minė-jimo meninę dalį atliks Nida Grigalavi-čiūtė, akompanuos Jūratė Lukminienė. Po to – skanūs. Racine” pietūs, pabendravi-

mas. Visus kviečiame apsilankyti mūsų gražioje bažnyčioje ir kartu paminėti Tau-tos šventės.

■ **Sekmadienį, kovo 16 d., 3:30 val. p.** p. kviečiame į pokalbį apie Kristijoną Do-nelaitį Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose 307 West 30 Street, NYC. Tyrinėjimais ir aktualijomis apie mūsų li-teratūros klasiką dalinsis svečiai iš Lietu-vos: Dainora Pociūtė-Abukevičienė, Habi-lituota humanitarinių mokslų daktarė, Vil-niaus universiteto profesorė, Lietuvių lite-ratūros katedros vedėja; Domas Kaunas, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakul-teto profesorius, Lietuvos mokslų akade-mijos viceprezidentas; Andrius Vaišnys, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakul-teto dekanas, VU KF Žurnalistikos instituto docentas.

■ **Jaunimo centro moterų klubas kovo** 16 dieną keps mielinus blynus ir kviečia visus po šv. Mišių užsukti į kavinę. Savo apsilankymu paremsite lietuvišką kam-pelį.

■ **Trečiadienį, kovo 26 d., 6:30–8:30** val. v. Yale Club of New York Roof Res-taurant, (22nd Floor 50 Vanderbilt Ave New York, NY 10017) vyks diskusija tema „Does Russia Call the Shots in Eastern Eu-rope?“ Dalyvaus Europos Parlamento pir-mininko patarėjas Arnoldas Pranckevičius. Norintys dalyvauti ar gauti daugiau infor-macijos rašykite el. paštu: gedmine.bub-nyte@ehu.lt.

Lietuvių Fondas priima paraiškas projektų paramai gauti

Išsamesnę informaciją apie Lietuvių Fondo paramos skyrimo pirmu-mą, apribojimus, svarstymo ir patvirtinimo eigą, reikalingus doku-mentus ir elektroninę paraišką rasite LF tinklalapyje:

www.lietuviufondas.org.

Registruotis ir pildyti elektroninę paraišką galite iki

2014 m. balandžio 15 d.

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**THE LAW
OFFICE OF
ANDRIUS
SPOKAS**

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

**Apsilankykite
„Draugo“
tinklapyje
www.draugas.org**

**PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!**

2013 m. šventės akimirka, šoka „Suktinis“.

Švęskime Lietuvos nepriklausomybę Čikagos Navy Pier

LR generalinis konsulas Čikagoje bendradarbiaudamas su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier rengia Lietuvos nepriklausomybės šventę „Celebrate Lit-huania“. Renginys vyks 2014 m. kovo 2 d., sekmadienį, nuo 12 val. iki 3 val. p. p. Navy Pier centro „Crystal Gardens“ salėje (600 E Grand Ave., Chicago, IL 60611).

Vidurdienį prasidėsiančioje meninėje programoje pasirodys: tautinių šokių kolektyvas „Suktinis“ (vad. Giedrė Elekšytė Knieža), solistė Agnė Giedraitytė, vaikų tautinių šo-kių kolektyvas „Rusnė“ (vad. Nijolė Černiauskiene), lietuvių liaudies kapela iš Indianapolio „Biru Bar“ (vad. Otonas Balčiūnas) bei Amerikos lietuvių operos Čikagoje choras (vad. Jū-ratė Grabliauskienė). Numatoma, kad šventėje dalyvaus ir susirinkusius sveikins svečias iš Lietuvos – LR švietimo ir mokslo ministras prof. dr. Dainius Pavalkis bei LR generali-nis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas.

Lietuviškos šventės metu Navy Pier žiemos sode taip pat bus pristatoma paroda „Lietuva pašto siuntoje“, sukurta keliaujančio įdomybių/keistenybių kambario (vok. Wunderkammer) principu. Informaciniuose talpintuvuose (pašto siuntose), naudojant atveriamos skrynios principą, vis kitokiomis išraiškos priemonėmis (šiuolaikiškomis garso ir vaizdo technologijomis) pristatoma 10 temų, perteikiančių Lietuvos gamtos ir kultūros paveldo savitumą. Kiekvienoje „pašto siuntoje“ slypi Lietuvos kultūros ir gam-tos vertybės, įrašytos į UNESCO registrus ir sąrašus: Vilniaus istorinis centras, Kernavės archeologinė vietovė, Kuršių nerija, Struvės geodezinio lanko punktai, kryždirbystė ir kry-žių simbolika Lietuvoje, Dainų ir šokių švenčių tradicija Baltijos valstybėse, Lietuvių po-lifoninės dainos sutartinės, Žuvinto biosferos rezervatas ir Baltijos kelio dokumentai bei Radvilų archyvai ir Nesvyžiaus bibliotekos kolekcija.

Renginio metu vyks verslo, meno, tautodailės bei nepelno siekiančių lietuviškų or-ganizacijų mugė, kurioje dalyvaus Balzeko lietuvių kultūros muziejus, parduotuvė „Lie-tuvėlė“, Čikagos Lietuvių tautodailės institutas, menininkai: Aušra Tallat-Kelpša Di Rai-mondo, Bronius Ilevičius, Agnė Sabonis, Diana Darbutienė, Inga Wilke, Alina Mockaitytė ir kiti. Savo veiklą mugėje pristatys Lietuvių Fondas, Čikagos apylinkių lietuvių Rotary klubas, „Saulutė“, studijų galimybės – ISM Verslo ir ekonomikos universitetas, filmo „Game Changer: Lithuania’s Nonviolent Revolution“ projektą – jo kūrėja Rima Gungor. Planuojama, jog bus galimybė paskanauti lietuviško maisto. Šiais metais šventėje da-lyvaus ir Gedimino bei Maironio lituanistinės mokyklos, kurių mokytojos padės maži-eiems šventės dalyviams patiems pasigaminti lietuviškus suvenyrus.

Maloniai kviečiame pasipuošti lietuviškais tautiniais drabužiais arba kitais lietu-viškais ženklais, atsivesti draugus ir bendrai švęsti Lietuvos nepriklausomybę. Gausiai dalyvaudami visi kartu pristatysime Lietuvą bei parodysime, jog Čikaga vis dar di-džiausias lietuviškas miestas už Lietuvos ribų.

LR gen. konsulato Čikagoje info

Teatralizuotas koncertas „Sveiks, svieteli margs“,

skirtas Kristijono Donelaičio 300 gimimo metinėms paminėti

sekmadienį, kovo 9 d., 2 val. p. p.

Lemont High School Performing Arts Center
800 Porter Street, Lemont, IL

DALYVAUJA

Teatro sambūris „Žaltvykslė“,
Lietuvių meno ansamblis „Dainava“,
folklorinis ansamblis ir
tautinių šokių šokėjai, instrumentalistai, dainininkai.

**Bilietai parduodami parapijose,
Pasaulio lietuvių centre,
„Senajame Vilniuje“
bei <https://pac.lemont.k12.il.us>**

Renginį ruošia
**Mažosios Lietuvos fondas ir draugija,
JAV LB Kultūros taryba,
Čiurlionio galerija.**

Mažosios Lietuvos fondas ieško šio renginio finansinių rėmėjų.
Lyg šiol, numatomos išlaidos yra daug didesnės, nei gautos aukos ir parama.
Parašykite **kun. dr. Valdui Aušrai valdasa@hotmail.com**